

Finansal Kurumlar Birliği

Ekonomik Görünüm Endeksi Bülteni

2024 Temmuz

Akademik Danışmanlar

Doç. Dr. İbrahim SİRMA
Prof. Dr. Murat ŞEKER
Doç. Dr. Arif SALDANLI
Doç. Dr. Hakan BEKTAŞ

Araştırmacılar

Doç. Dr. Şeref BOZOKLU
Doç. Dr. Elçin ŞİŞMANOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Sümeyra UZUN

Finansal Kurumlar Birliği

Esentepe Mah. Büyükdere Cad. Bahar Sok. No: 13 River Plaza Kat: 18 Ofis No: 48-49 34394 Şişli /
İSTANBUL

0212 924 44 70

<https://www.fkb.org.tr/>

fkb@fkb.org.tr

Kaynak Gösterimi: Sırma, İ., M. Şeker, A. Saldanlı, H. Bektaş, vd.; (2024). *Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi Bülteni Temmuz 2024* İstanbul.

ÖNSÖZ

Banka dışı finans sektörünün gelişmesi yönünde önemli bir misyon yüklenen Finansal Kurumlar Birliği (FKB) ile İstanbul Üniversitesi arasında *Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi* oluşturulmasına ilişkin imzalanan protokol kapsamında; 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu uyarınca FKB bünyesinde işletilmekte olan Merkezi Fatura Kaydı Sistemi'nde (MFKS) ve Finansal Kiralama Sözleşme Tescil Sistemi'nde (FKSTS) yer alan veriler ile FKB'nin raporlama ve istatistik faaliyetlerinde kullanılan Finansman Sektörü verilerinden hareketle FKB Ekonomik Görünüm Endeksi ve alt endeksler üretilmektedir.

Bu kapsamda; 6361 sayılı Kanun uyarınca Birlik bünyesinde kurulmuş olan ve dijitalleşmeye verdiğimiz önem ile ilave fonksiyonlar eklenerek 2015 yılından bu yana faaliyetine devam eden MFKS, FKSTS ve bunların yanı sıra Finansman Sektörü verileri endeks oluşumuna önemli girdi sağlamaktadır. Faktoring şirketleri ve bankalara temlik edilen ticari alacakları ve ödeme araçlarını kayıt altına alan MFKS'de bugüne kadar 45,8 milyon adet belge işleme alınmıştır. Finansal kiralama şirketleri, katılım, yatırım ve kalkınma bankalarının imzaladıkları finansal kiralama sözleşmelerini kayıt altına alan FKSTS'de ise bugüne kadar 200 binin üzerinde sözleşme tescil edilmiştir. Söz konusu iki sistemden alınacak anlık veriler ile Finansman Sektörü işlem hacmi ve sözleşme adedi verileri ile oluşturulan endeksin; Türkiye'de ticaret ve yatırım eğilimini ölçümleyen öncü gösterge olması hedeflenmektedir. Aynı zamanda sektör temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi ile sektörün iktisadi beklentileri ve yönelimleri tespit edilmektedir. Bahsi geçen araştırmalar İstanbul Üniversitesi'ndeki akademik ekip tarafından yürütölmekte olup, sonuçlar her ay düzenli olarak kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

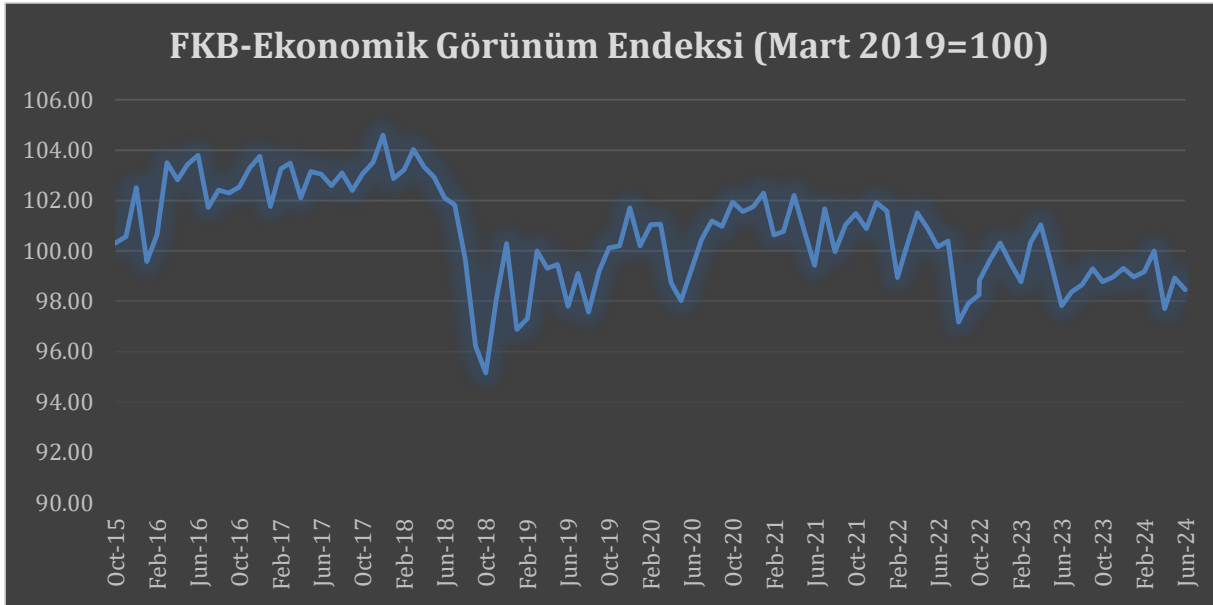
Finansal Kurumlar Birliği

İstatistik ve Ekonomik Araştırmalar

1. Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi (FKB – EGE) Sonuçları

Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi (FKB-EGE), Merkezi Fatura Kaydı Sistemi (MFKS) ve Finansal Kiralama Sözleşme Tescil Sistemi (FKSTS) veri tabanı ile FKB bünyesinde raporlama ve istatistik faaliyetlerine konu olan Finansman Sektör verilerden türetilmiş bir endekstir. FKB-EGE, FKB Faktoring Sektörü Endeksi, FKB Finansal Kiralama Sektörü Endeksi ve FKB Finansman Sektörü Endeksi olmak üzere üç alt endeksi içinde barındıran bir bileşke endekstir. Endeksin metadatası 2015 şubat ayı itibariyle başlayan aylık frekans verilerine dayanmaktadır. Metodolojide detayları belirtildiği üzere yapılan analizler neticesinde 2019 Mart verisi baz dönem olarak belirlenmiştir. Aylık olarak açıklanacak bileşke ve alt endekslerde değerin yükselmesi ekonomik görünümün olumlu yönde, düşmesi ise olumsuz yönde yorumlanmalıdır.

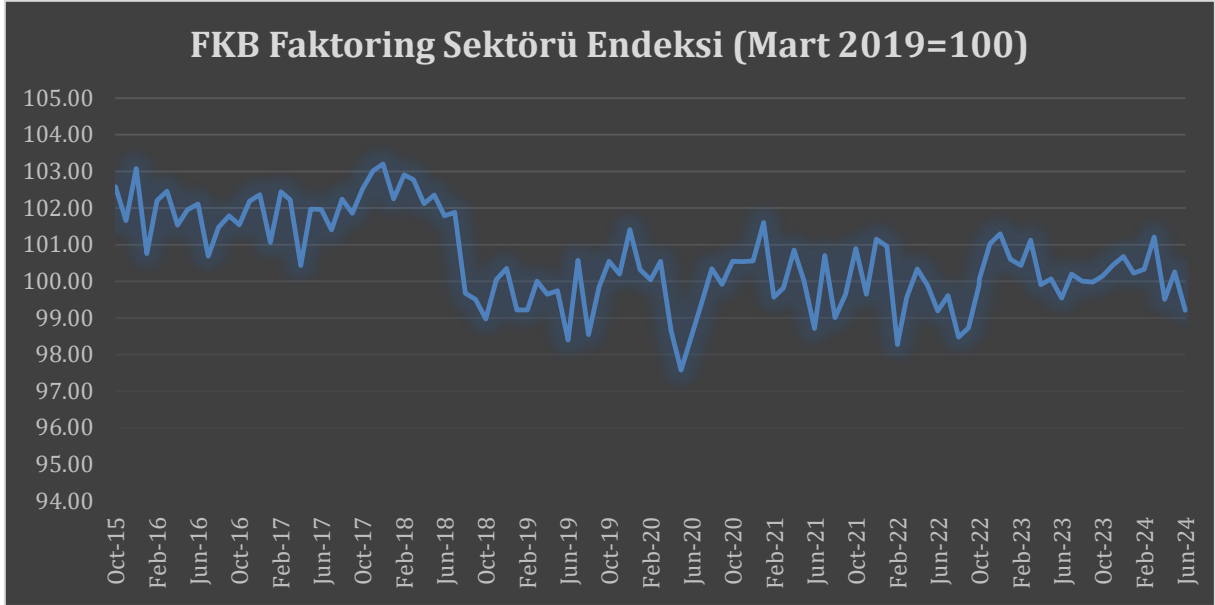
FKB-EGE, şubat 2015 tarihinden itibaren aylık olarak hesaplanmıştır. Mart 2018 tarihine kadar yükselen endeks Nisan 2018’den itibaren düşmeye başlamış ve Ekim 2018 tarihinde en düşük değerini grmştir. Kasım 2018’den itibaren tekrar yükselmeye başlayan endeks, endeksi oluşturan sektörlerdeki gidişata göre dalgalı bir seyir izlemektedir. FKB-EGE **Haziran** ayında, Mayıs ayına göre **0,47 puan azalarak 98,46 puana** dşmştir.

Grafik 1: FKB-Ekonomik Görünüm Endeksi

1.1. FKB Faktoring Sektörü Endeksi

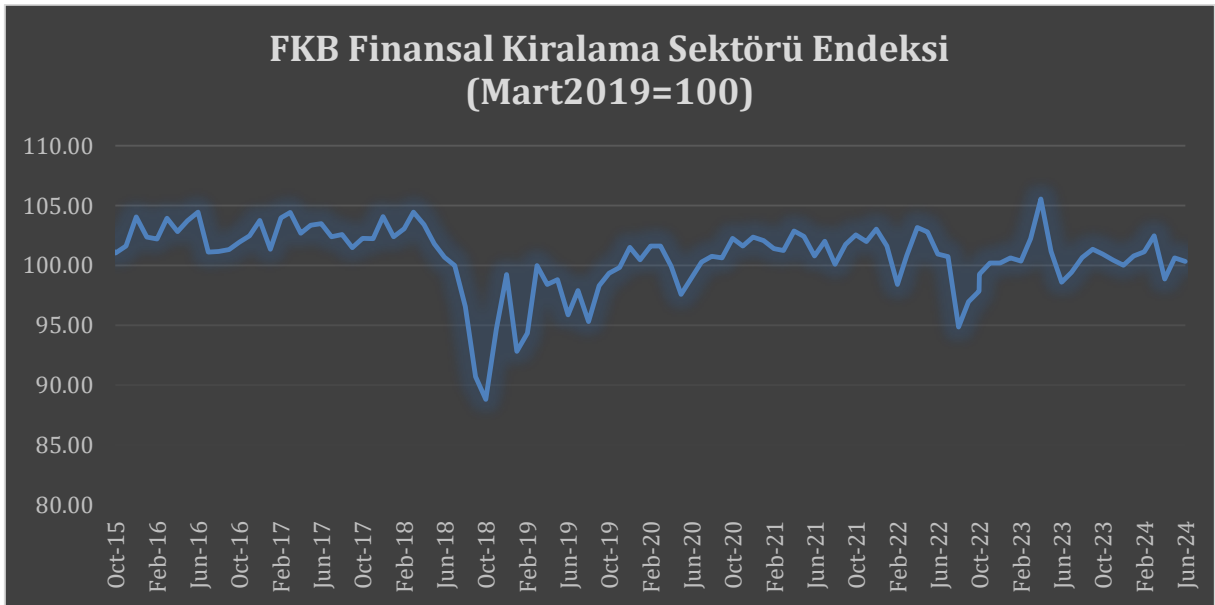
Merkezi Fatura Kaydı Sistemi (MFKS) ile FKB bünyesindeki raporlama ve istatistik faaliyetlerinde kullanılan verilerden türetilen endeks, en düşük değerini Mayıs 2020 tarihinde 97,57 puanla, en yüksek değerini ise 103,59 puanla Mart 2015 tarihinde almıştır. Endeks, faktoring sektrnin gidişatına göre dalgalı bir seyir izlemektedir. Endeksin son aylardaki değişimine bakıldığında Mayıs 2024 verilerine göre 100,26 olan endeks değeri, **1,05 puan azalarak Haziran** ayında **99,21 puana** düştüğü görülmektedir.

Grafik 2: FKB Faktoring Sektörü Endeksi

1.2. FKB Finansal Kiralama Sektörü Endeksi

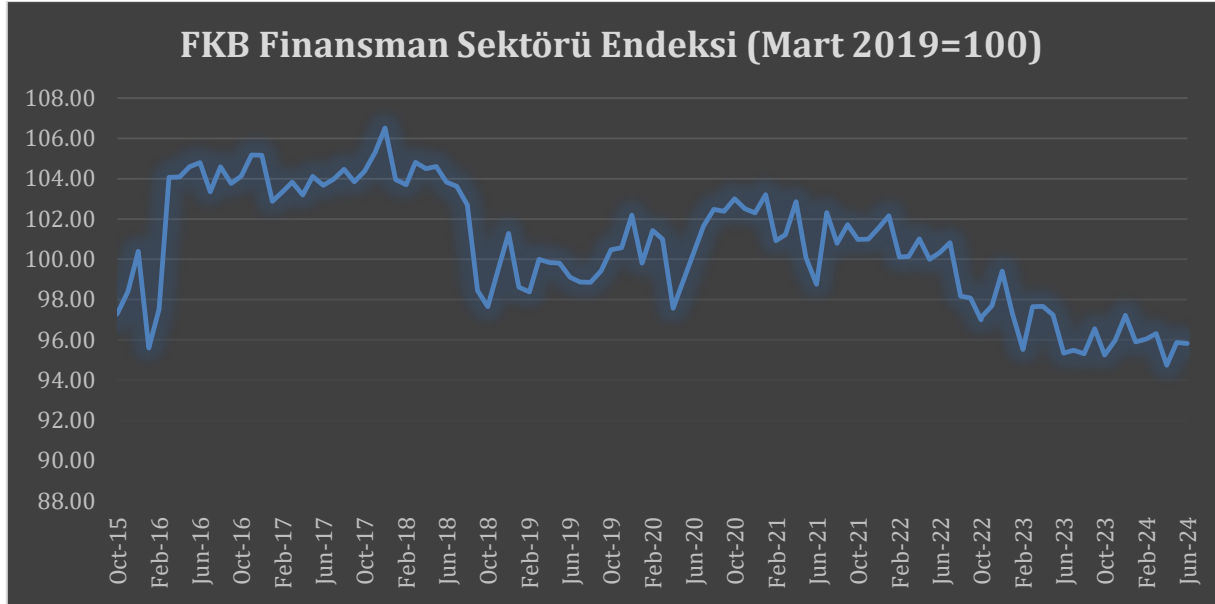
Finansal Kiralama Sözleşme Tescil Sistemi (FKSTS) veri tabanı ile FKB bünyesinde raporlama ve istatistik faaliyetlerinde kullanılan verilerden türetilen endeks en düşük değerini Ekim 2018’de 88,82 puanla, en yüksek değerini ise Nisan 2023 tarihinde 105,55 puanla almıştır. Finansal kiralama sektöründen elde edilen verilere göre hesaplanan endeks sektör gidişatına göre dalgalı bir seyir izlemektedir. Mayıs 2024 verilerine göre **100,64** puan olan endeks değeri **Haziran** ayında **0,29 puan azalarak 100,35 puana** gerilemiştir.

Grafik 3: FKB Finansal Kiralama Sektörü Endeksi

1.3. FKB Finansman Sektörü Endeksi

FKB bünyesinde raporlama ve istatistik faaliyetlerinde kullanılan verilerden türetilen endeks en düşük değerini 94,75 puanla Nisan 2024 tarihinde, en yüksek değerini ise 106,52 puanla Aralık 2017 tarihinde almıştır. Endeksin son aylardaki verilerine bakıldığında Mayıs 2024 tarihinde **95,87** puan olan endeks **0,06** puan azalarak **Haziran** ayında **95,81** puana gerilemiştir.

Grafik 4: FKB Finansman Sektörü Endeksi

2. Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi Sonuçları

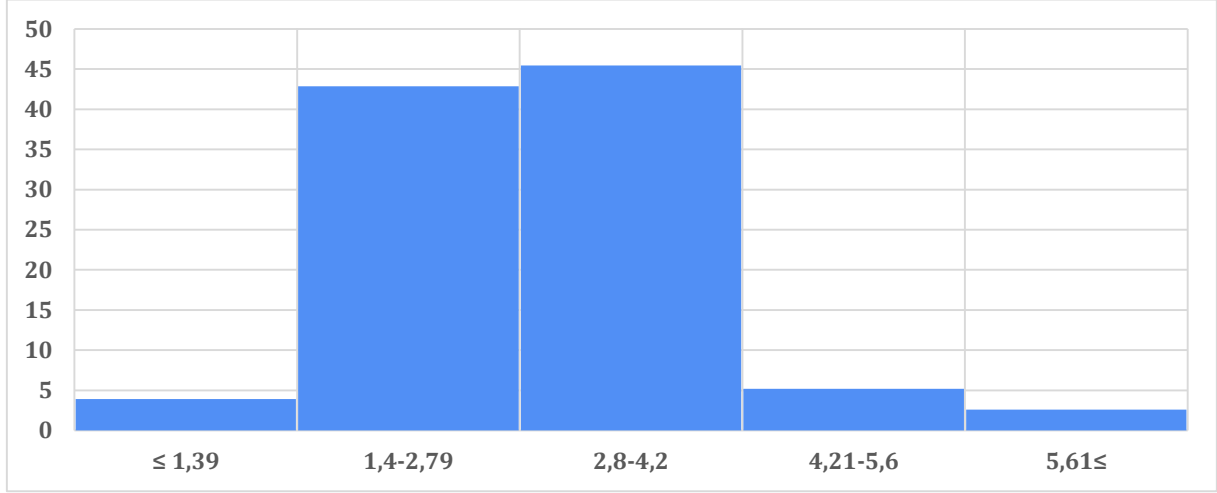
Finansal Kurumlar Birliği (FKB) Temmuz ayı Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi, 1 Temmuz 2024 – 8 Temmuz 2024 tarihleri arasında 84 katılımcı tarafından yanıtlanmış ve sonuçlar, katılımcıların yanıtları toplulaştırılarak değerlendirilmiştir. Bu araştırma FKB üyesi olan Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman, Varlık Yönetim ve Tasarruf Finansman sektörlerinde faaliyet gösteren şirket yöneticileri ile yürütülmüştür. Ayrıca, FKB yönetimi ve uzmanlarından katılım sağlanmıştır. Her ay düzenli olarak yürütülecek bu araştırmanın sonuçları FKB üyelerinin ekonomiye ve sektörlerine ilişkin beklentilerinin gözlemlenmesi hedeflenmektedir.

Tablo 1: Katılımcı Profili

Katılımcı Profili	Yanıtlayan
Faktoring	32
Finansal Kiralama	10
Finansman	17
Tasarruf Finansman	3
Varlık Yönetim	15
Profesyoneller	7
TOPLAM	84

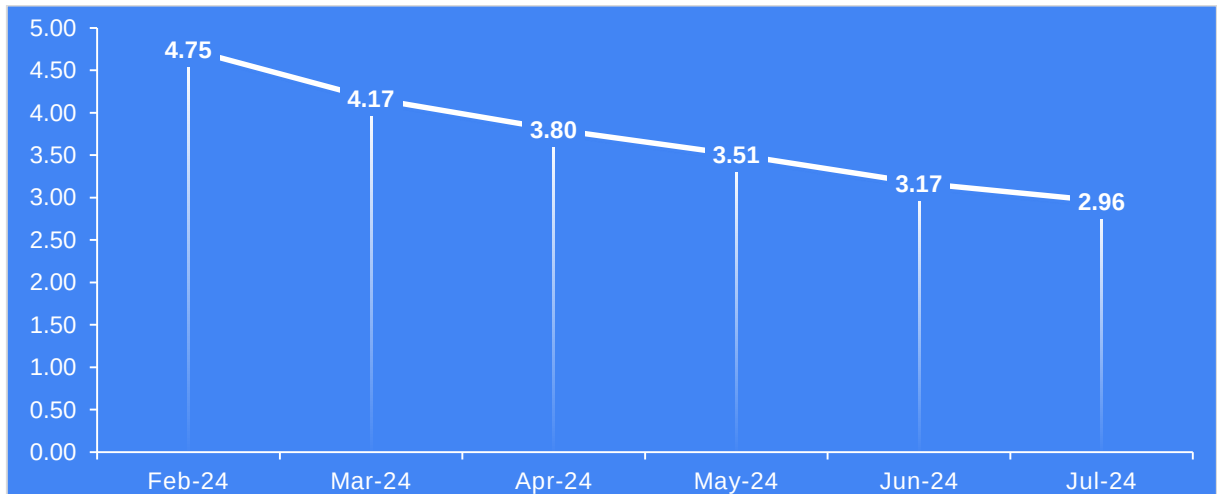
2.1. Enflasyon Beklentileri

Araştırmada sektör yöneticilerinin enflasyon beklentileri cari ay sonu, cari yıl sonu ve gelecek yıl sonu olarak sorulmuştur. 2024 yılı Temmuz ayı anket döneminde, katılımcıların aylık enflasyon beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 3,9'unun 1,39'dan düşük, yüzde 42,9'unun 1,40-2,79 aralığında, yüzde 45,5'inin 2,80-4,20 aralığında, yüzde 5,2'sinin 4,21-5,60 aralığında, yüzde 2,6'sının ise 5,61'den büyük olduğu gözlenmektedir.

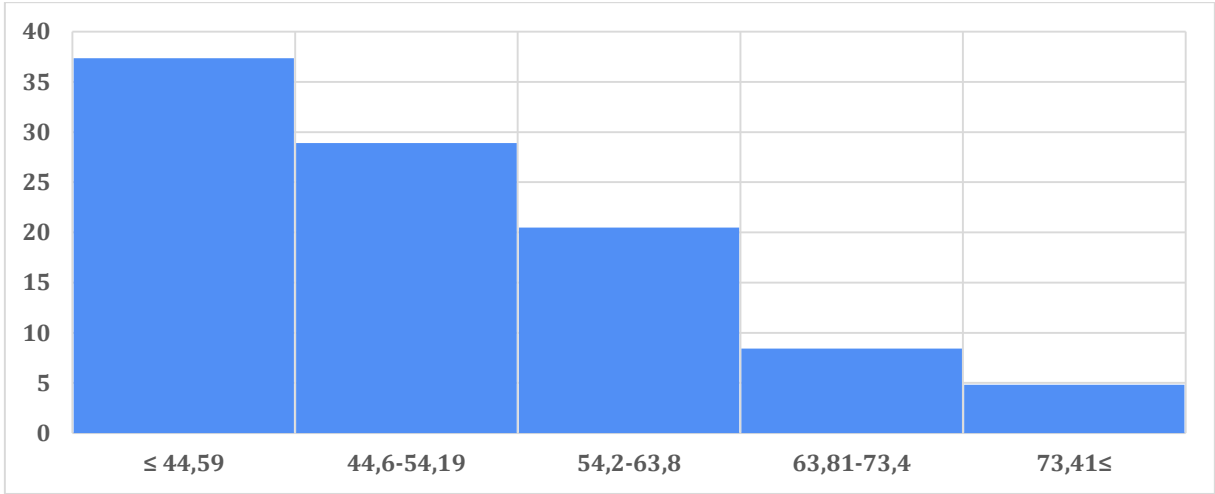
Grafik 5: Aylık Enflasyon Beklentisi

Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Temmuz ayı enflasyon beklentisinin ortalama %2,96 olduğu tespit edilmiştir.** Aylık enflasyon beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcıların verdikleri cevaplara göre aylık enflasyon beklentisi değişiminde düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmişlerdir.

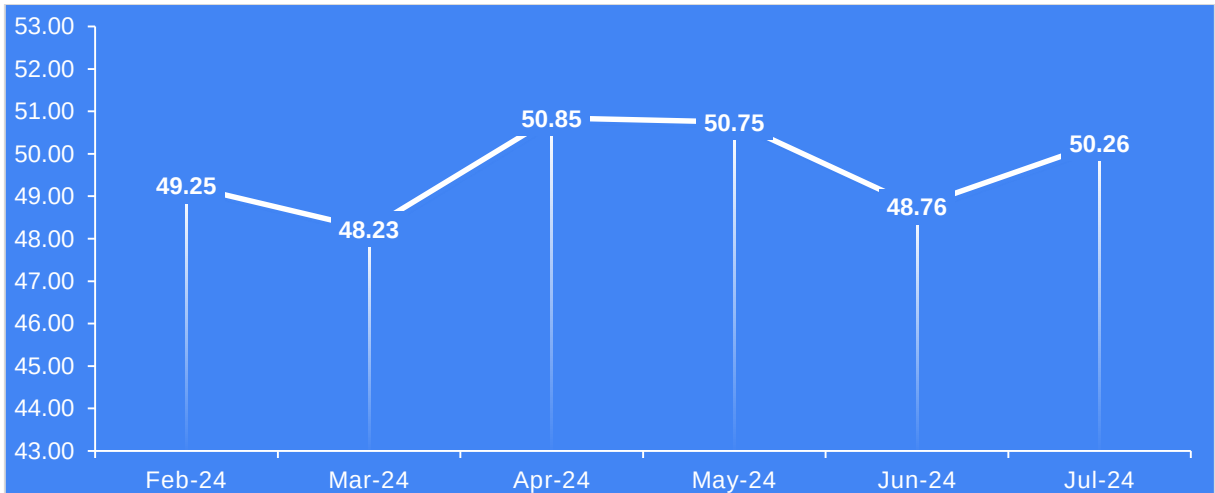
Grafik 6: Aylık Enflasyon Beklentisi Değişimi

Katılımcıların cari yıl sonu enflasyon beklentileri değeriendirildiğinde, yüzde 37,4'ünün 44,59'dan düşük, yüzde 28,9'unun 44,60-54,19 aralığında, yüzde 20,5'inin 54,20-63,80 aralığında, yüzde 8,4'ünün 63,81-73,40 aralığında, yüzde 4,8'inin ise 73,41'den büyük olduğu gözlenmektedir.

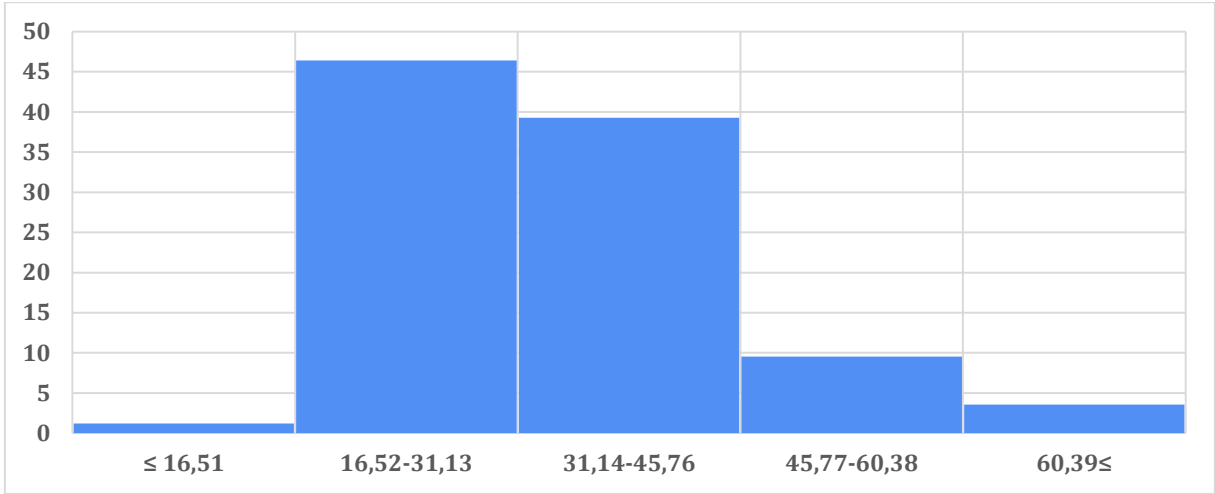
Grafik 7: Cari Yıl Sonu Enflasyon Beklentisi

Uç değeri dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada cari yıl sonu enflasyon beklentisi ortalamasının, **Temmuz ayında 2024 yıl sonu için %50,26 olduğu tespit edilmiştir.** Cari yıl sonu enflasyon beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde, cari yıl sonu enflasyon beklentisi değerişiminde dalgalı bir görünüm mevcudiyetinin ortaya çıktığı görülmektedir.

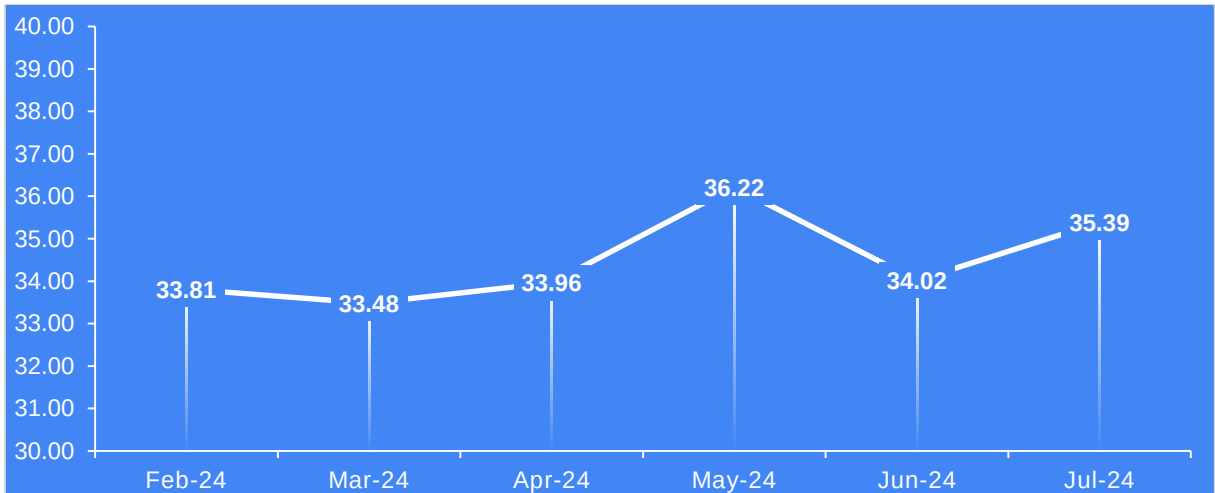
Grafik 8: Cari Yıl Sonu Enflasyon Beklentisi Değerişimi

Katılımcıların gelecek yıl sonu enflasyon beklentileri değeriendirildiğinde yüzde 1,2'sinin 16,51'den düşük, yüzde 46,4'ünün 16,52-31,13 aralığında, yüzde 39,3'ünün 31,14-45,76 aralığında, yüzde 9,5'inin 45,77-60,38 aralığında, yüzde 3,6'sının ise 60,39'dan büyük olduğu gözlenmektedir.

Grafik 9: Gelecek Yıl Sonu Enflasyon Beklentisi

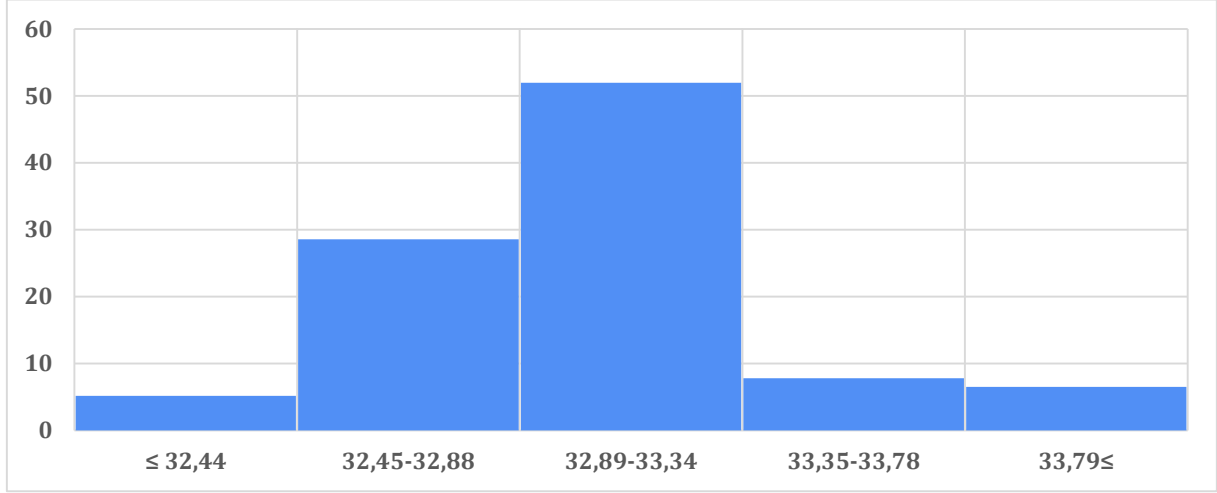
Uç değeri alınımayarak yapılan hesaplamada gelecek yıl sonu enflasyon beklentisi ortalamasının, **Temmuz ayında 2025 yıl sonu için %35,39 olduğu tespit edilmiştir.** Gelecek yıl sonu enflasyon beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde, gelecek yıl sonu enflasyon beklentisi değerişiminde dalgalı bir görünüm mevcudiyetinin ortaya çıktığı görülmektedir.

Grafik 10: Gelecek Yıl Sonu Enflasyon Beklentisi Değerişimi

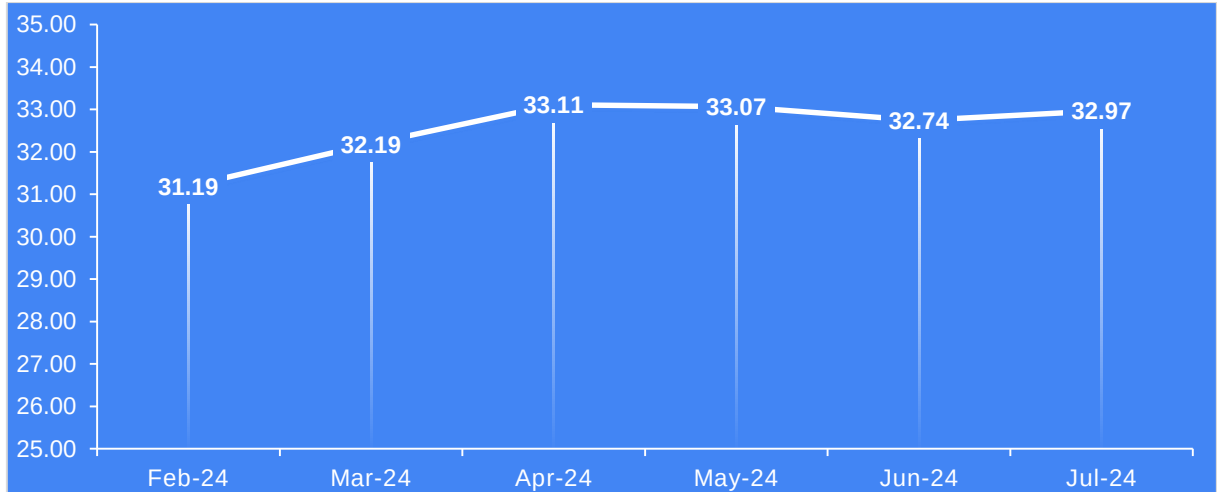
2.2. Kur Beklentileri

Araştırmada sektör yöneticilerinin ABD dolar kuru beklentileri cari ay sonu, cari yıl sonu ve gelecek yıl sonu olarak sorulmuştur. Katılımcıların cari ay sonu ABD dolar kuru beklentisi tahminleri değerlendirildiğinde yüzde 5,2'sinin 32,44'ten düşük, yüzde 28,6'sının 32,45-32,88 aralığında, yüzde 52'sinin 32,89-33,34 aralığında, yüzde 7,8'inin 33,35-33,78 aralığında, yüzde 6,5'inin ise 33,79'dan büyük olduğu gözlenmektedir.

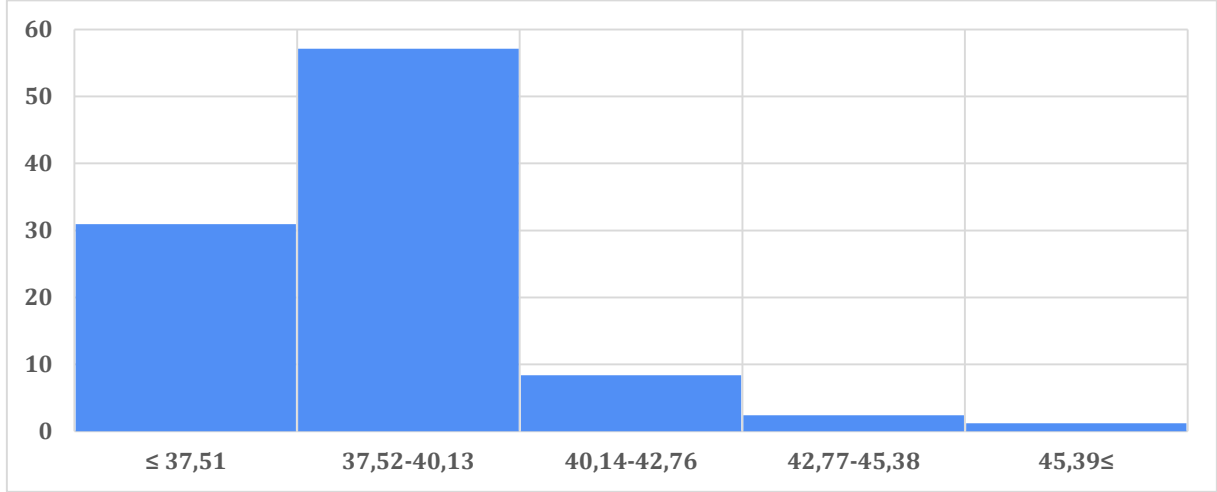
Grafik 11: Cari Ay Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi

Uç değerlerin dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Temmuz ayı sonu ABD dolar kuru beklentisinin ortalama 32,97 TL olduğu tespit edilmiştir**. Cari ay sonu ABD dolar kuru beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar cari ay sonu ABD dolar kuru beklentisi değişiminde ilk aylarda bir artış olacağı yönünde, son aylarda ise kısmen aynı seviyede kalacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmiştirler.

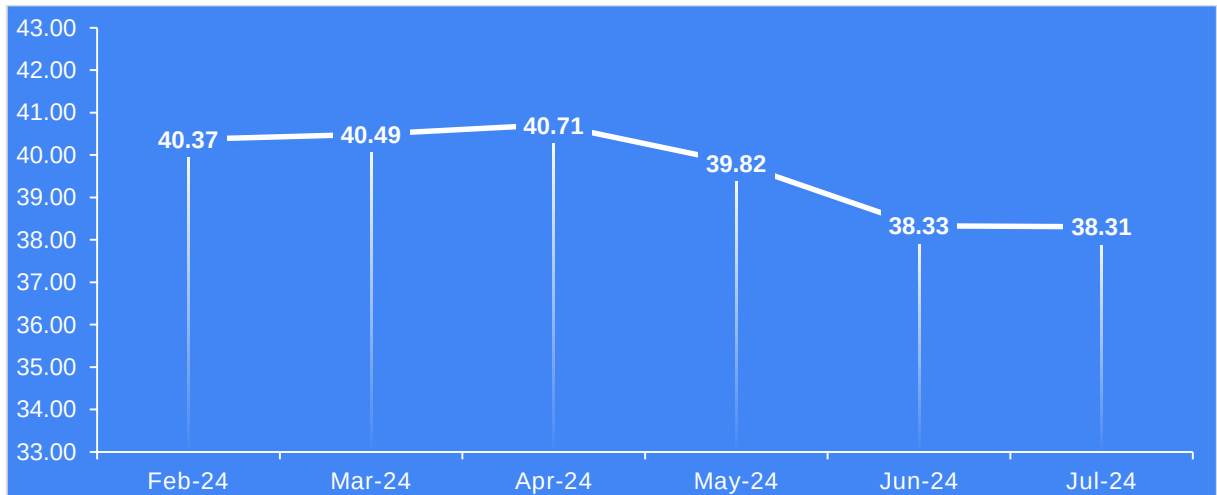
Grafik 12: Cari Ay Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi Değişimi

Katılımcıların cari yıl sonu ABD dolar kuru beklentileri değerdendirildiğinde, yüzde 31'inin 37,51'den düşük, yüzde 57,1'inin 37,52-40,13 aralığında, yüzde 8,3'ünün 40,14-42,76 aralığında, yüzde 2,4'ünün 42,77-45,38 aralığında, yüzde 1,2'sinin ise 45,39'dan büyük olduğu gözlenmektedir.

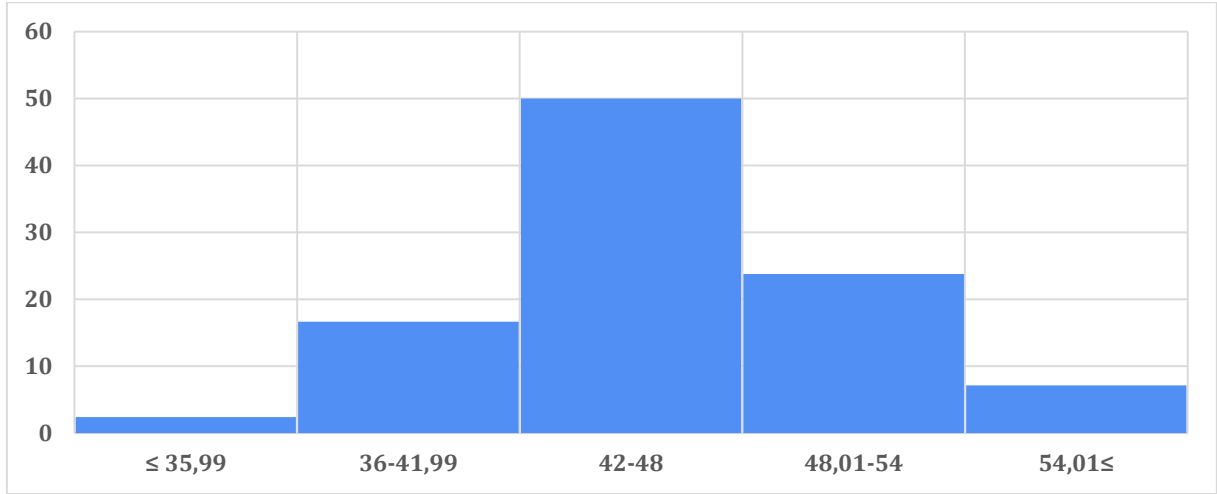
Grafik 13: Cari Yıl Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi

Uç değerdler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada cari yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi ortalamasının, **Temmuz ayında 2024 yıl sonu için 38,31 TL olduğu tespit edilmiştir.** Cari yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar cari yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi değışiminde ilk aylarda bir artış olacağı yönünde, son aylarda ise bir düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmişlerdir.

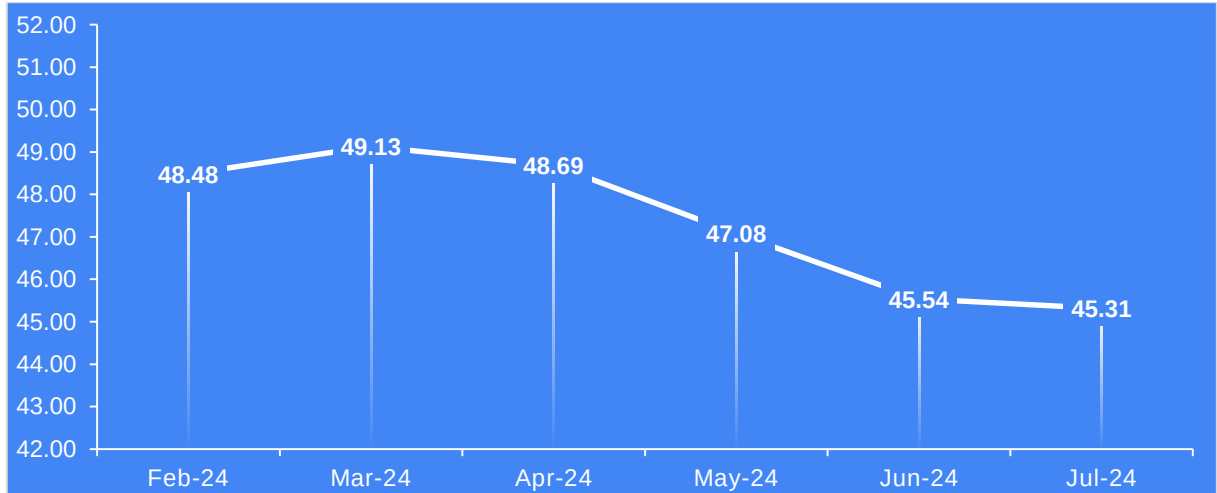
Grafik 14: Cari Yıl Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi Değişimi

Katılımcıların gelecek yıl sonu ABD dolar kuru beklentileri değeriendirildiğinde yüzde 2,4'ünün 35,99'dan düşük, yüzde 16,7'sinin 36,00-41,99 aralığında, yüzde 50'sinin 42,00-48,00 aralığında, yüzde 23,8'inin 48,01-54,00 aralığında, yüzde 7,1'inin ise 54,01'den büyük olduğu gözlenmektedir.

Grafik 15: Gelecek Yıl Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi

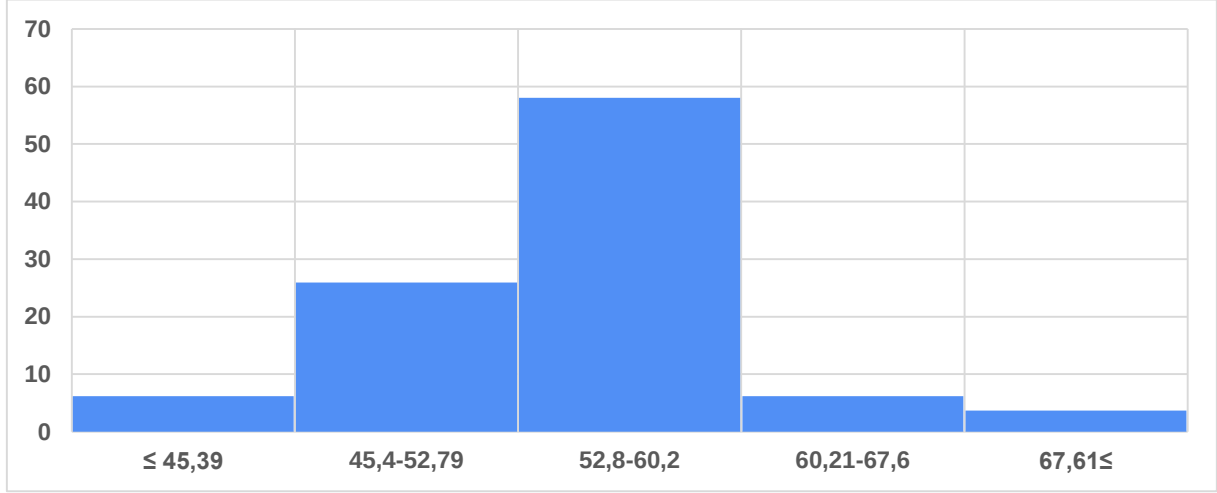
Uç değeri dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada gelecek yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi ortalamasının, **Temmuz ayında 2025 yıl sonu için 45,31 TL olduğu tespit edilmiştir.** Gelecek yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar gelecek yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi değerişiminde ilk aylarda bir artış olacağı yönünde, son aylarda ise bir düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmişlerdir.

Grafik 16: Gelecek Yıl Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi Değerişimi

2.3. Faiz Beklentileri

Araştırmada sektör yöneticilerinin kısa vadeli ticari kredi faiz oranı ve sektörel ortalama faiz oranı beklentileri sorulmuştur. Katılımcıların kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentisi tahminleri değerlendirildiğinde; yüzde 6,2'sinin 45,39'dan düşük, yüzde 25,9'unun 45,40-52,79 aralığında, yüzde 58'inin 52,80-60,20 aralığında, yüzde 6,2'sinin 60,21-67,60 aralığında, yüzde 3,7'sinin ise 67,61'den büyük olduğu gözlenmektedir.

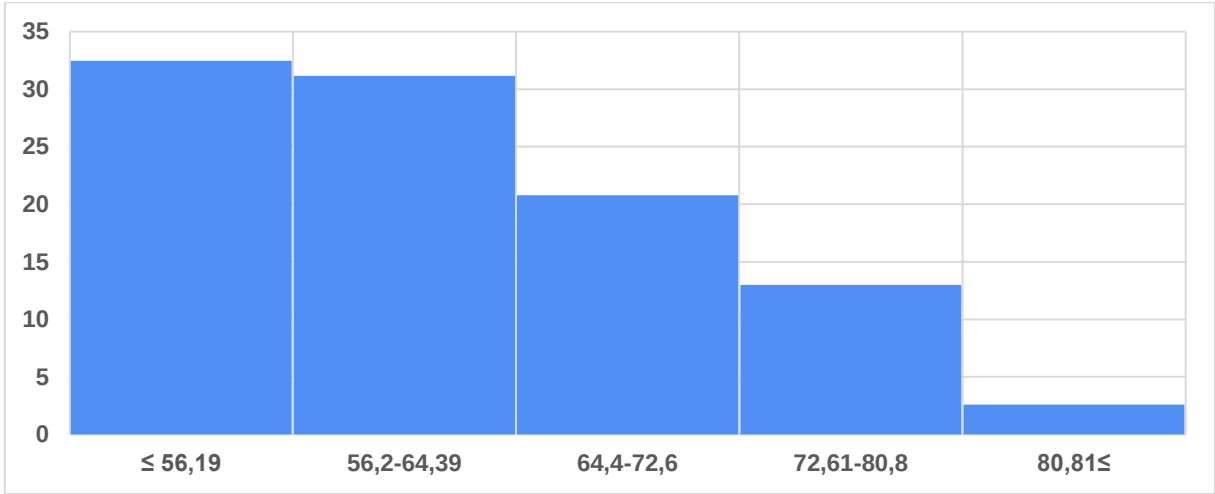
Grafik 17: Kısa Vadeli Ticari Kredi Faiz Oranı Beklentisi

Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Temmuz ayında kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentisinin ortalama %54,87 olduğu tespit edilmiştir**. Kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentisi değişiminde ilk aylarda genel olarak bir artış olacağı yönünde, son aylarda ise bir düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmiştirler.

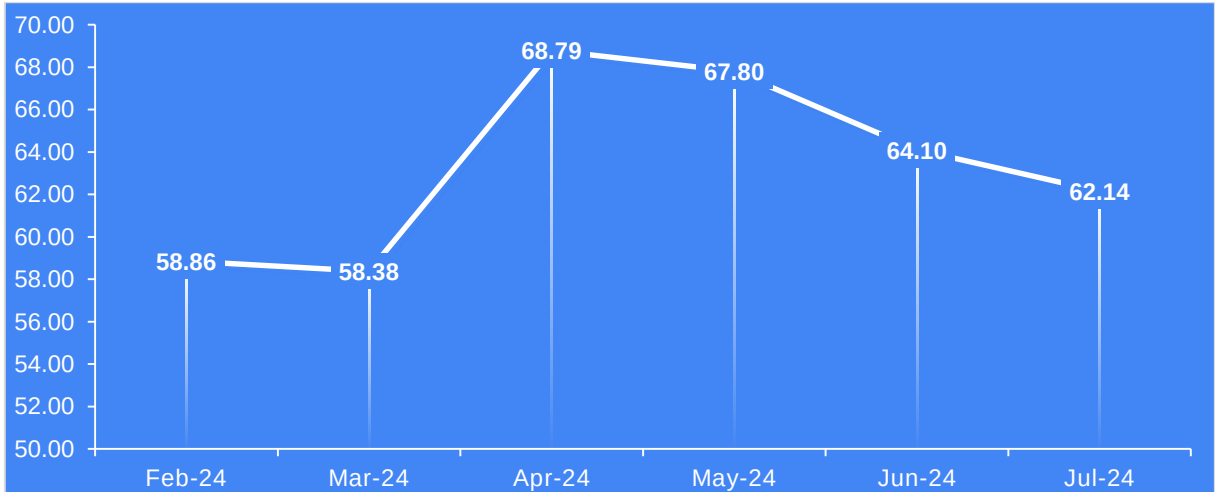
Grafik 18: Kısa Vadeli Ticari Kredi Faiz Oranı Beklentisi Değerimi

Katılımcıların sektör ortalama faiz oranı beklentileri değeriendirildiğinde yüzde 32,5'inin 56,19'dan düşük, yüzde 31,2'sinin 56,20-64,39 aralığında, yüzde 20,8'inin 64,40-72,60 aralığında, yüzde 13'ünün 72,61-80,80 aralığında, yüzde 2,6'sının ise 80,81'den büyük olduğu gözlenmektedir.

Grafik 19: Sektör Ortalama Faiz Oranı Beklentisi

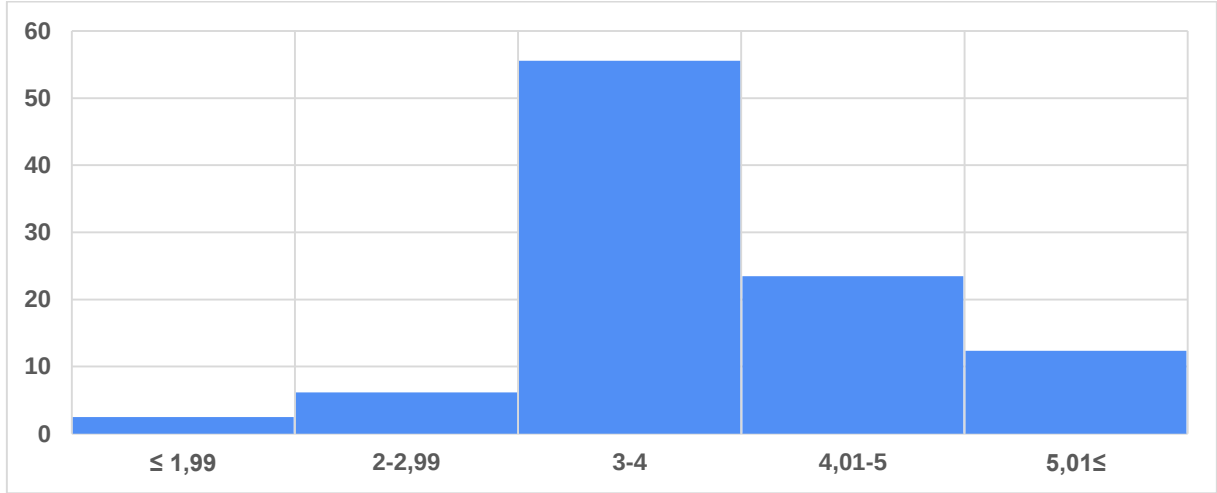
Uç değeri dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Temmuz ayında sektörel ortalama faiz oranı beklentisinin ortalama %62,14 olduğu tespit edilmiştir.** Sektör ortalama faiz oranı beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde, sektör ortalama faiz oranı beklentisi değerişiminde ilk aylarda genel olarak bir artış olacağı yönünde, son aylarda ise bir düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmiştir.

Grafik 20: Sektör Ortalama Faiz Oranı Beklentisi Değerişimi

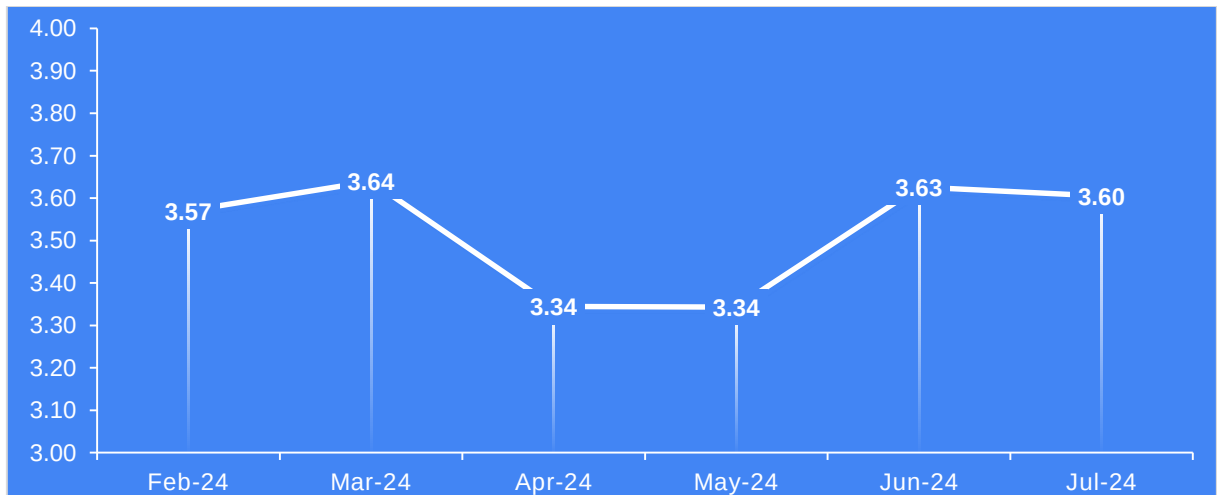
2.4. GSYH Büyüme Beklentileri

Araştırmada sektör yöneticilerinin cari yıl sonu ve gelecek yıl sonu Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) büyüme beklentileri sorulmuştur. Katılımcıların cari yıl sonu GSYH büyüme beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 2,5'inin 1,99'dan düşük, yüzde 6,2'sinin 2,00-2,99 aralığında, yüzde 55,6'sının 3,00-4,00 aralığında, yüzde 23,5'inin 4,01-5,00 aralığında, yüzde 12,4'ünün ise 5,01'den büyük olduğu gözlenmektedir.

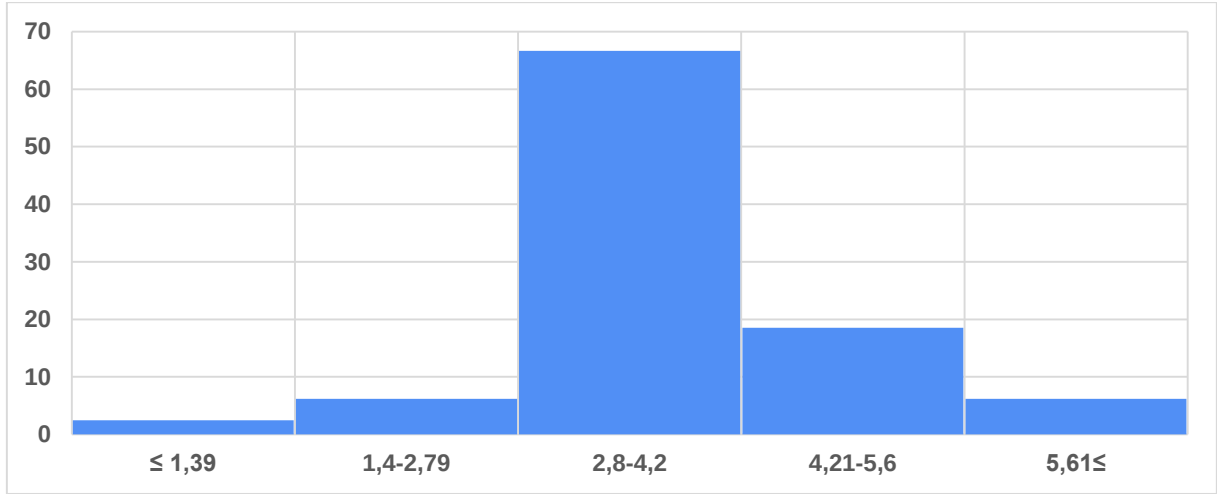
Grafik 21: Cari Yıl Sonu GSYH Büyüme Beklentisi

Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Temmuz ayında 2024 yıl sonu için GSYH büyüme beklentisi ortalama %3,60 olduğu tespit edilmiştir.** Cari yıl sonu GSYH büyüme beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde, cari yıl sonu GSYH büyüme beklentisi değişiminde dalgalı bir görünüm mevcudiyetinin ortaya çıktığı görülmektedir.

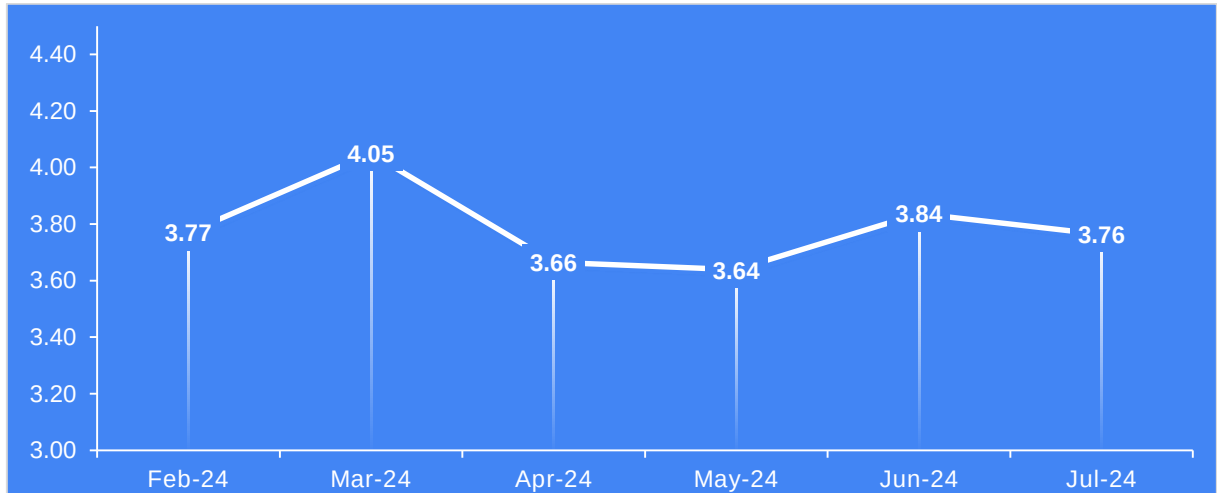
Grafik 22: Cari Yıl Sonu GSYH Büyüme Beklentisi Değişimi

Katılımcıların gelecek yıl sonu GSYH büyüme beklentileri değerlendirildiğinde; yüzde 2,5'inin 1,39'dan düşük, yüzde 6,2'sinin 1,40-2,79 aralığında, yüzde 66,7'sinin 2,80-4,20 aralığında, yüzde 18,5'inin 4,21-5,60 aralığında, yüzde 6,2'sinin ise 5,61'den büyük olduğu gözlenmektedir.

Grafik 23: Gelecek Yıl Sonu GSYH Büyüme Beklentisi

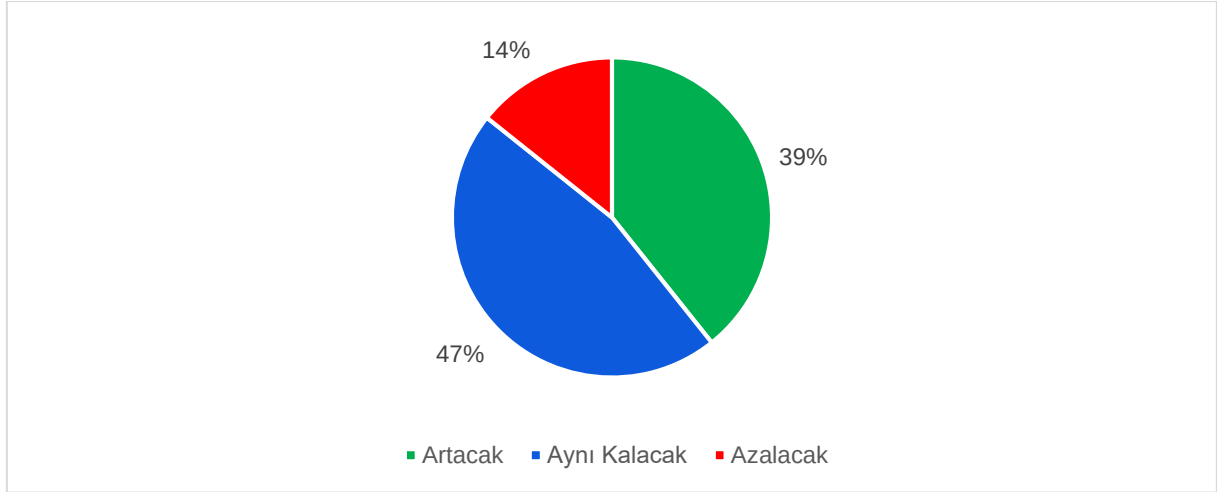
Uç değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Temmuz ayında 2025 yıl sonu için GSYH büyüme beklentisi ortalama %3,76 olduğu tespit edilmiştir.** Gelecek yıl sonu GSYH büyüme beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde, gelecek yıl sonu GSYH büyüme beklentisi değişiminde dalgalı bir görünüm mevcudiyetinin ortaya çıktığı görülmektedir.

Grafik 24: Gelecek Yıl Sonu GSYH Büyüme Beklentisi Değişimi

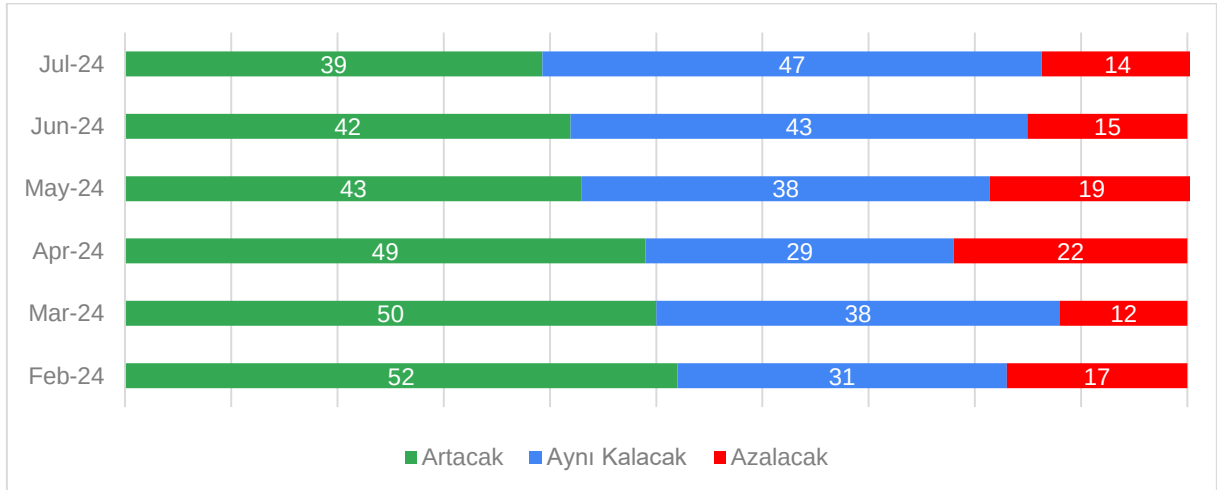
2.5. Sektörel Beklentiler

Araştırmada sektör yöneticilerinin sektörlerindeki işlem hacmi, takipteki kredi oranı, tahsilat değişimi ve genel gidişat hakkındaki beklentileri sorulmuştur. **Temmuz** ayında önceki 3 aylık döneme göre gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki işlem hacmi beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 39'u artacağını, yüzde 14'ü azalacağını, yüzde 47'si ise aynı kalacağını belirtmiştir.

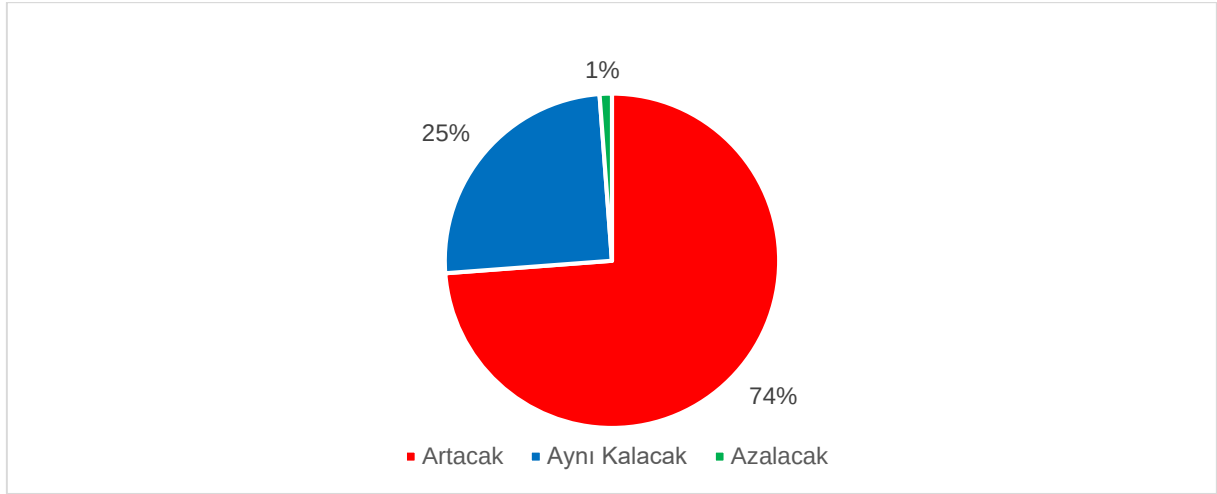
Grafik 25: İşlem Hacmi Beklentisi

Önceki 3 aylık döneme göre gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki işlem hacmi beklenti değişiminin son 6 aylık seyri incelendiğinde; katılımcıların önceki 3 aylık döneme göre gelecek 3 aylık dönemde sektörlerindeki işlem hacmi beklentilerindeki artışta bir düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğu görülmüştür.

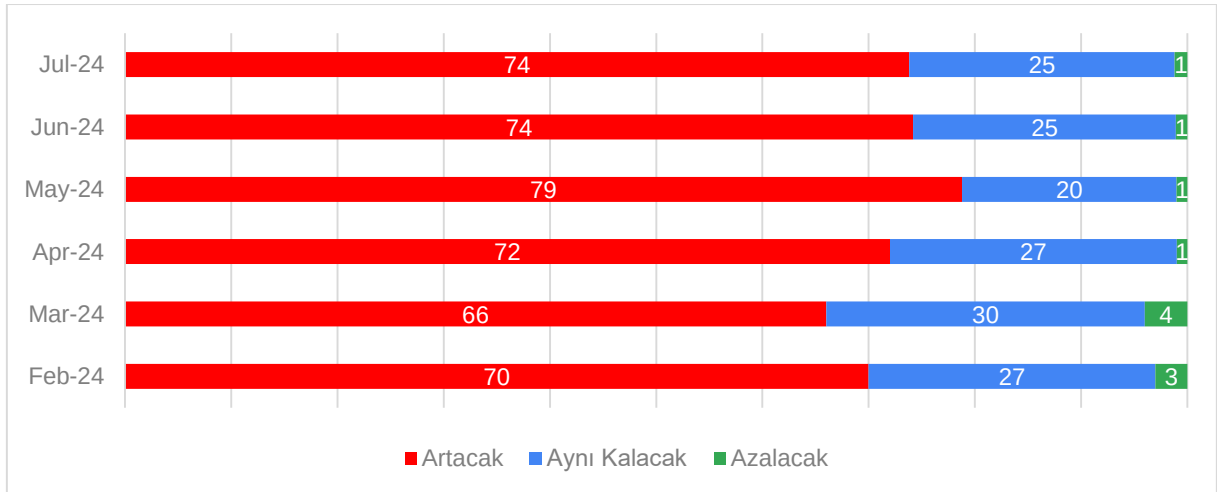
Grafik 26: İşlem Hacmi Beklentisi Değişimi

Temmuz ayında gelecek 3 aylık dönemde takipteki kredi oranı (NPL) değişimi hakkında beklentileri değerlendirildiğinde; katılımcıların yüzde 74'ü artacağını, yüzde 1'i azalacağını, yüzde 25'i ise aynı kalacağını belirtmiştir.

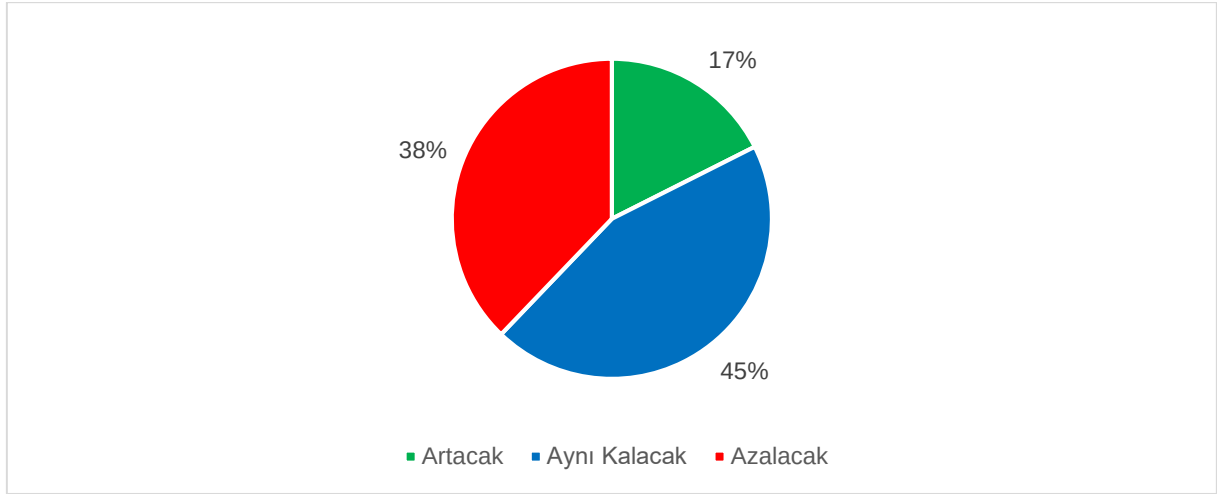
Grafik 27: Takipteki Kredi Oranı Beklentisi

Gelecek 3 aylık dönemde takipteki kredi oranı (NPL) değişimi hakkında beklentilerinin son 6 aylık seyri incelendiğinde; katılımcıların gelecek 3 aylık dönemde NPL değişimi hakkında artış beklentilerinde dalgalı bir görünüm mevcudiyetinin olduğu görülmüştür.

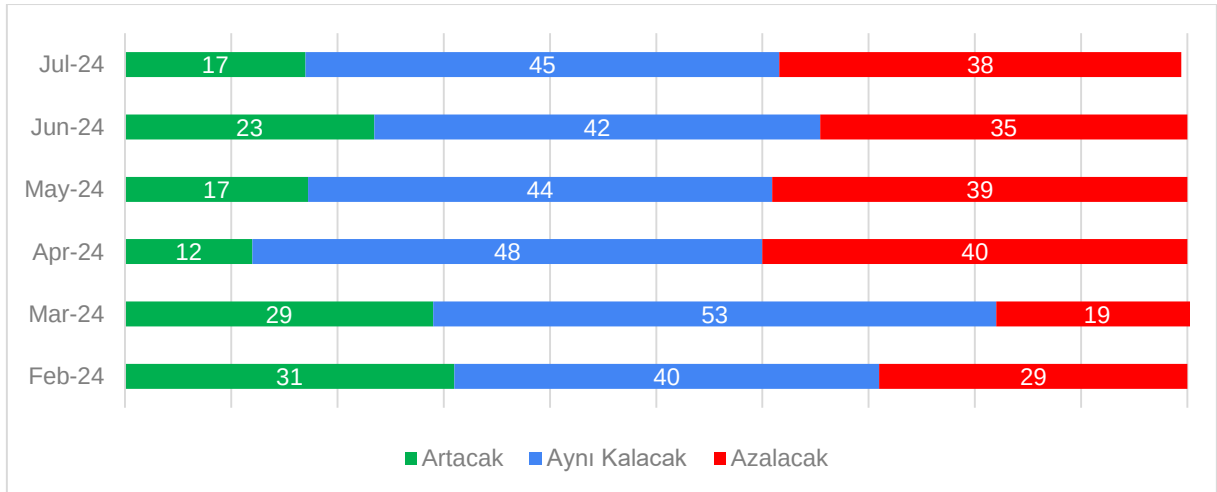
Grafik 28: Takipteki Kredi Oranı Beklentisi Değerimi

Temmuz ayında gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki tahsilat değişimi hakkında beklentileri değerlendirildiğinde; katılımcıların yüzde 17'si artacağını, yüzde 38'i azalacağını, yüzde 45'i ise değerismeyeceğini belirtmiştir.

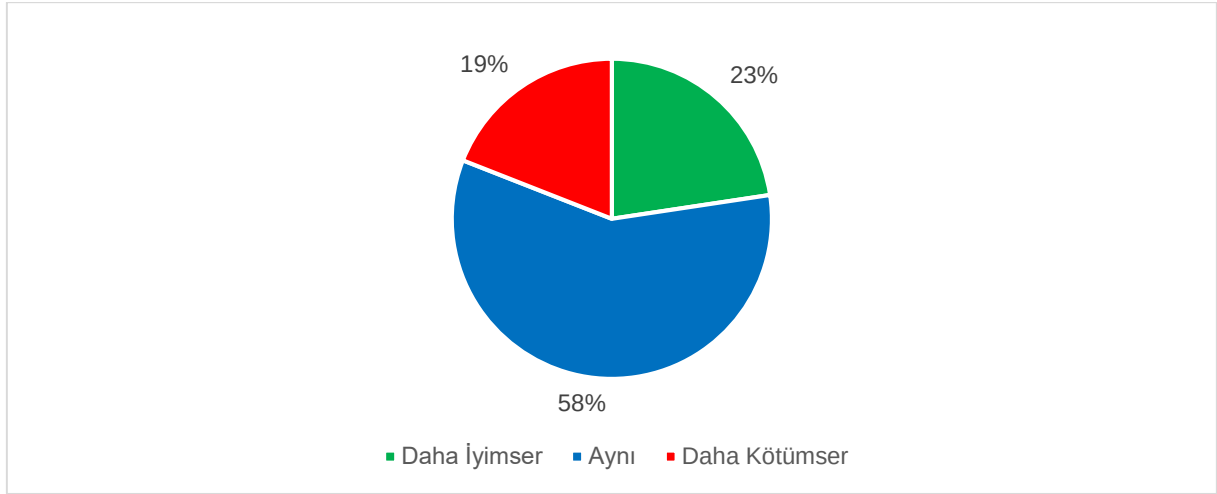
Grafik 29: Tahsilat Değerisi Beklentisi

Gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki tahsilat değerisi hakkında beklentilerinin son 6 aylık seyri incelendiğinde; katılımcıların gelecek 3 aylık dönemde sektörlerindeki tahsilat değerisi hakkındaki beklentilerinde dalgalı bir görünüm mevcudiyetinin ortaya çıktığı görölmektedir.

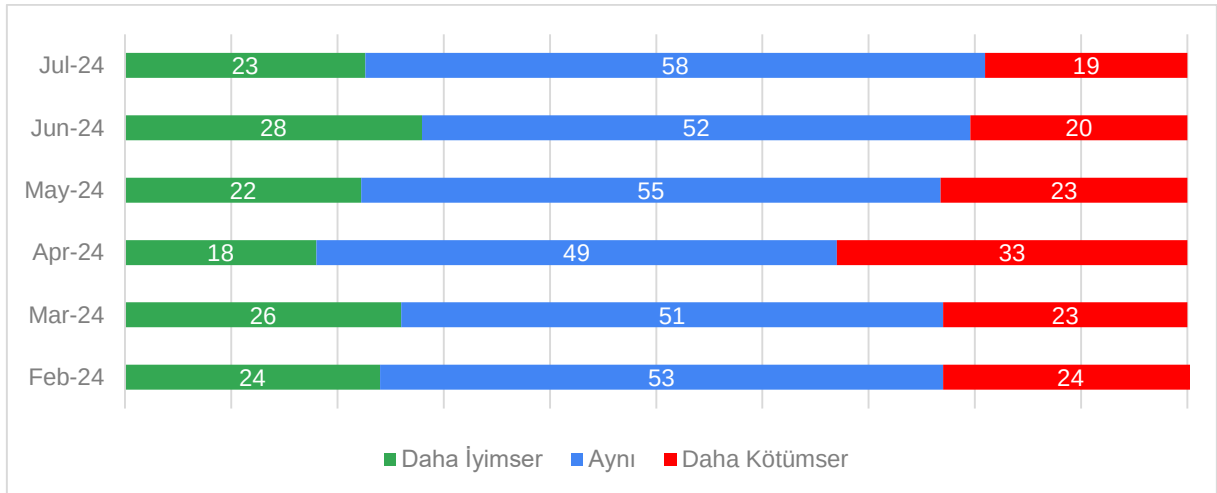
Grafik 30: Tahsilat Değerisi Beklentisi Değerisi

Temmuz ayında gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki genel gidişat hakkında önceki 3 aylık döneme kıyasla beklentileri değerlendirildiğinde; katılımcıların yüzde 23'ü daha iyimser, yüzde 19'u daha kötümser, yüzde 58'i ise aynı olacağını belirtmiştir.

Grafik 31: Genel Gidişat Beklentisi

Gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki genel gidişat hakkında önceki 3 aylık döneme kıyasla beklentilerinin son 6 aylık seyri incelendiğinde; katılımcıların sektörlerindeki genel gidişat hakkındaki değişim beklentilerinde dalgalı bir görünüm mevcudiyetinin ortaya çıktığı görülmektedir.

Grafik 32: Genel Gidişat Beklentisi Değişimi

Genel Değerlendirme

Şubat 2015'ten günümüze hesaplanan ve **Mart 2018'e** kadar artan bir eğilim izleyen **FKB Ekonomik Görünüm Endeksi**, bu tarihten sonra azalan bir eğilim sergilemiş ve **Ekim 2018'**de 95,15 değerini alarak en düşük seviyesini görmüştür. **Kasım 2018'**den itibaren dalgalı bir seyir izleyen endeks, **Haziran 2024'**te bir önceki aya göre 0,46 puan **azalarak** 98,46 değerini almıştır.

FKB Ekonomik Görünüm Endeksi alt bileşenlerinden **Faktoring Sektörü Endeksi**, **Haziran 2024'**te 1,05 puan **azalarak** 99,21 değerini almıştır.

FKB Ekonomik Görünüm Endeksi alt bileşenlerinden **Finansal Kiralama Sektörü Endeksi**, **Haziran 2024'**te 0,29 puan **azalarak** 100,35 değerini almıştır.

FKB Ekonomik Görünüm Endeksi alt bileşenlerinden **Finansman Sektörü Endeksi**, **Haziran 2024'**te 0,06 puan **azalarak** 95,81 değerini almıştır.

Alt endekslerin tümünde görülen azalışlar, FKB Ekonomik Görünüm Endeksi'nin de azalmasına yol açmıştır. Endekste **Mart 2024'**te gözlemlenen 0,83 puanlık artışı **Nisan 2024'**te 2,29 puanlık azalış izlemiş, **Mayıs 2024** döneminde gözlemlenen 1,21 puanlık bir artış ise **Haziran 2024'**te yerini 0,46 puanlık bir azalışa bırakmıştır. **Haziran 2024** endeks değeri, endeksin 2024 yılı ilk 6 ayının en yüksek değerini aldığı **Mart** ayından düşük olmakla birlikte, en düşük değerini aldığı **Nisan** ayının üzerindedir. Ayrıca **Haziran 2024** endeks değeri olan 98,46 ile **2024 yılı ilk 6 ayının endeks ortalama değeri** olan 98,87 arasında ihmal edilebilir bir fark bulunmaktadır. **FKB Ekonomik Görünüm Endeksi'nin**, ekonomik beklentileri yansıtan bir gösterge olduğu düşünöldüğünde, Şubat ve Mart aylarında başlayan beklentilerin olumlu yönde kalıcı olma olasılığı, Nisan ayındaki düşüş ile birlikte azalma eğilimi gösterse de bu eğilim Mayıs ayında yönünü artışa çevirmiş ve bir önceki ayda görölen azalışı telafi etmiştir. Haziran ayında ise endekse kısmi bir azalış yaşanmıştır. Sıkılaştırma yönünde uygulanan iktisat politikalarının etkileriyle birlikte, aylık değişimlerin kalıcılığı konusunda belirgin bir yargıya varmak için orta ve orta-uzun vadeli zaman ufkunu dikkate almak ve ilerleyen dönemlerde endeksin seyrini gözlemek yerinde olacaktır.

FKB Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi'ne göre; katılımcıların **enflasyon beklentileri 2024 Temmuz ayı, 2024 yıl sonu ve 2025 yıl sonu** için sırasıyla %2,96; %50,26 ve %35,39 olarak gerçekleşmiştir. **Haziran 2024** anket sonuçları olan, sırasıyla %3,17; %48,76 ve %34,02 ile karşılaştırıldığında, enflasyon beklentilerinde Temmuz ayı için azalış ve 2024 ile 2025 yılları için artış söz konusudur. Anket katılımcılarının 2024 ve 2025 yılları için enflasyon beklentileri, **ÖVP'nin** öngördüğü sırasıyla %33 ve %15,2 tahminlerinden daha yüksek; **İMF'nin** öngördüğü sırasıyla %59,5 ve %38,4 tahminlerinden ise daha düşük bir seviyede oluşmuştur. Beklenti oluşumunun doğası gereği, kısa vadede enflasyonu etkileyen etmenlerin enflasyon oranına yansıma hızı ve derecesi görece düşük olmakta, orta ve orta-uzun vadede ise beklentiler kısa vadeye göre görece daha farklı bir formasyon içerisinde oluşmaktadır. Bu nedenle, bir anket döneminden diğerine enflasyon beklentilerinin değişmesini olağan kabul etmek ve enflasyonun izleyeceği patikayı anlamak için para politikası duruşu ile enflasyonu belirleyen etmenleri, beklentilerin oluştuğu zaman ufkunu da dikkate alarak değerlendirmek yerinde olacaktır. Bu bağlamda, yıl sonlarına ilişkin beklentiler dikkate alındığında orta ve orta-uzun vadede para politikasının sıkılaştırılmasının, *Grafik 8'*de ve *Grafik 10'*da da göröldüğü üzere enflasyon beklentilerine yansımaya devam ettiği ve enflasyon beklentilerinin kısmi dalgalanmalar gösterse de durağan bir patikaya oturduğu söylenebilir.

FKB Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi sonuçlarına göre **Dolar kuru beklentisi**, **Temmuz 2024** sonu için 32,97 olarak gerçekleşirken, **2024 yıl sonu ve 2025 yıl sonu** için sırasıyla 38,31 ve 45,31 olarak gerçekleşmiştir. **Haziran 2024** anket sonuçları olan, sırasıyla 32,74; 38,33 ve 45,54 ile

karşılaştırıldığında, piyasa katılımcılarının döviz kuru seviyesine ilişkin beklentilerinde, **Temmuz ayı sonu** için ihmal edilebilir bir artış ve **2024 ile 2025 yıl sonları** için kısmi azalış söz konusudur. Aylık beklenti değerlerini gösteren *Grafik 14'* de ve *Grafik 16'* da görüleceği üzere kur beklentisi, **2024 ve 2025 yıl sonu** değerleri itibariyle istikrarlı bir azalış görünümü sergilemektedir. Katılımcıların yıl sonu beklentileri dikkate alındığında, 2025 yılında bir önceki yıl sonuna göre TL'de %18,27 civarında değer kaybı beklenmektedir. **Mart, Nisan, Mayıs ve Haziran** aylarına ilişkin anket sonuçları göre hesaplanan sırasıyla %21,33; %19,60; %18,23 ve %18,81 değer kaybı oranlarıyla karşılaştırıldığında, TL'deki değer kaybı beklentisi aylar itibariyle azalış eğilimi sergilemektedir. **Temmuz 2024** anket sonuçlarına göre, %18,27 olan 2025 sonu TL'deki değer kaybı oranı beklentisinin, aynı zaman dilimi için %35,39 olan enflasyon oranı beklentisinin altında oluştuğu gözlenmektedir. Bu bağlamda, katılımcıların döviz kurundan enflasyona yönelik geçişkenliği, gelecek dönemlerde fiyat artışlarının bütünüyle olmasa da önemli bir nedeni olarak göz önünde bulundurduğu söylenebilir. 2024 ve 2025 yıl sonu için **IMF'nin** sırasıyla 37,24 ve 52,57 ve **OVP'nin** 36,78 ve 43,94 tahminleri (*TL ve dolar bazındaki yıllık milli gelir tahminlerinden elde edilen ortalama dolar kuru beklentisi*) ile karşılaştırıldığında, anket katılımcılarının 2024 için her iki tahmin değerinden daha yüksek ve 2025 için **IMF'den** daha düşük, **OVP'den** daha yüksek beklenti formasyonu içinde oldukları görülmektedir. **Ocak 2024'ten** bu yana Türkiye **CDS priminde** görülen dalgalanarak azalma yönündeki eğilimin (ortalama olarak: Ocak 325,43; Şubat 288; Mart 300,79; Nisan 293,65; Mayıs 259,20) devam ettiği ve **Haziran 2024'te** CDS priminin bir önceki aya göre %4,69 puan artarak 271,35 değerini aldığı gözlenmektedir. CDS primindeki değişimlerinin, ülke ekonomisine ilişkin risk algılarının göstergesi olması itibariyle, piyasa katılımcılarının döviz kuru beklentilerine yansıdığını söylemek mümkündür.

FKB Ekonomik Görünüm Anketi Temmuz 2024 sonuçları, gelecek 3 ay için **kısa vadeli ticari kredi faiz oranının** bir önceki aya göre %1,92 azalarak %54,87 ve **FKB'ye** üye kurumlarına ilişkin **sektör ortalama faiz oranının** ise bir önceki aya göre %1,96 azalarak %62,14 olarak beklendiğini göstermektedir. Kredi faizlerinin gelecek dönemlerdeki değerlerine ilişkin katılımcıların beklentilerinde *Grafik 18* ve *Grafik 20'* de görüleceği azalış yönünde bir eğilim gözlenmektedir. **TCMB** verilerine göre, bankalarca açılan kredilere uygulanan yıllıklandırılmış **ticari kredi faiz ortalaması**, (tümü ilk hafta olmak üzere) Mart 2024'te %54,33; Nisan 2024'te %67,42; Mayıs 2024'te %65,74 ve Haziran %63,18 civarında gerçekleşmiştir. Faiz oranlarına ilişkin **FKB Ekonomik Görünüm Anketi** değerlerinin, gerçekleşen piyasa faizleriyle uyumlu olduğu görülmektedir.

FKB Ekonomik Görünüm Anketi Temmuz 2024 sonuçlarına göre, katılımcıların **GSYH büyüme oranı beklentisi** 2024 yıl sonu için %3,60 ve 2025 yıl sonu için %3,76 olmuştur. 2024 yıl sonu beklentisinin %3,63 ve 2025 yıl sonu beklentisinin %3,84 olduğu **Haziran 2024** anketiyle karşılaştırıldığında, her iki yıl için de büyüme oranı beklentisinde kısmi azalış gözlenmektedir. Aynı yıllar için **OVP'nin** sırasıyla %4 ve %4,5 ile **IMF'nin** sırasıyla %3,1 ve %3,2 olan öngörülerıyla karşılaştırıldığında, katılımcıların GSYH büyüme oranı beklentisi, **OVP** öngörülerinin altında ve **IMF'nin** öngörülerinin üzerinde oluşmuştur. *Grafik 22'den* ve *Grafik 24'ten* izlenebileceği üzere (Mart 2024'te oluşturulan beklenti hariç), büyüme oranının her iki zaman dilimi için istikrarlı bir patikaya yerleştiiği görülmektedir.

FKB Ekonomik Görünüm Anketi Temmuz 2024 katılımcılarının %39'u **işlem hacminin** önceki 3 aylık döneme göre gelecek 3 aylık dönemde artacağı, %47'si değişmeyeceği ve %14'ü ise azalacağı yönünde görüş bildirmiştir. Bu oranların **Haziran 2024** anketinde %42, %43 ve %15 olduğu göz önüne alındığında, işlem hacmi beklentisinde *Grafik 26'dan* da izlenebileceği gibi istikrar eğiliminin baskın olduğu görülmektedir. **Temmuz 2024** anket sonuçlarına göre, **Takipteki kredi oranı değişimi beklentisinde** gelecek 3 aylık döneme ilişkin artış %74 olarak gerçekleşirken, katılımcıların %25'i oranın değişmeyeceğini ve %1'i ise azalacağını öngörmektedir. *Grafik 28'den* de izlenebileceği üzere, takibe düşen kredi oranı beklentisi **Haziran 2024** anketindeki aynı değerleri almıştır. İşlem hacminde oluşan istikrar yönündeki beklentinin, takipteki kredi oranına ilişkin beklentilere olumlu yansıdiiği söylenebilir. **Temmuz 2024** anket katılımcılarının %17'si gelecek 3 aylık dönemde **Tahsilat oranının** artacağını, %45'i değişmeyeceğini ve %38'i azalacağını öngörmektedir. **Haziran 2024** anketinde bu oranların sırasıyla

%23; %42 ve %35 olduğu göz önünde bulundurulduğunda, Grafik 30'dan da izlenebileceği üzere anket katılımcılarının tahsilat hacminde belirgin bir azalış beklentisi içerisinde oldukları gözlenmektedir.

FKB Ekonomik Görünüm Anketi Sektörün genel değerlendirilmesine ilişkin olarak, **Temmuz 2024**'te katılımcıların %23'ü gelecek 3 ayın cari durumdan daha iyi olacağını, %58'i farklı olmayacağını ve %19'u daha kötü olacağını belirtmiştir. **Haziran 2024** sonuçları olan sırasıyla; %28, %52 ve %20 ile karşılaştırıldığında bir önceki aya göre sektördeki genel gidişat hakkında iyimser beklentiye sahip olanların oranının azaldığı, kötümser beklentiye sahip olanların kısmen arttığı ve sektörün genel durumunu koruyacağını ifade edenlerin oranında ise belirgin oranda arttığı görülmektedir. Kötümser beklentilerde %1'lik artışa karşın cari durumun korunacağını ifade edenlerin %6 artmış olması, sektörde istikrar eğiliminin baskın olduğunu ima etmektedir. Bu sonuçlar; işlem hacmine, takipteki kredi oranına ve tahsilat değişimine ilişkin beklentilerle birlikte değerlendirildiğinde sektörün geneline ilişkin iyimser istikrar beklentilerinin baskın olduğu ve anket katılımcılarının gelecek dönemde olumlu istikrar beklentilere sahip olduğu ifade edilebilir. Bununla birlikte, beklenti formasyonunun aydan aya değişmesinin olağan olduğunu kabul etmek ve dolayısıyla uzun dönemli eğilimler ve aylık değişimlerin kalıcılığı konusunda belirgin bir yargıya varmak için ilerleyen dönemlerde beklentilerin seyrini gözlemek yerinde olacaktır.

EK 1: Endeks Tabloları

Tablo 2: Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015		99,21	102,00	101,10	100,34	100,72	100,81	100,10	100,22	100,31	100,57	102,51
2016	99,58	100,64	103,50	102,81	103,43	103,79	101,72	102,41	102,29	102,54	103,28	103,76
2017	101,77	103,27	103,50	102,11	103,15	103,04	102,59	103,10	102,40	103,06	103,52	104,60
2018	102,87	103,23	104,02	103,34	102,92	102,10	101,83	99,65	96,22	95,15	98,09	100,29
2019	96,89	97,31	100,00	99,30	99,46	97,80	99,11	97,57	99,19	100,12	100,20	101,71
2020	100,20	101,04	101,06	98,72	98,02	100,45	101,20	100,98	101,94	101,56	101,75	102,30
2021	100,63	100,77	102,20	100,84	99,42	101,68	99,96	101,04	101,48	100,89	101,91	101,58
2022	98,94	100,17	101,51	100,90	100,16	100,39	97,17	97,92	98,25	98,82	99,64	100,31
2023	99,51	98,78	100,33	101,04	99,49	97,82	98,37	98,66	99,29	98,78	98,96	99,31
2024	98,97	99,17	100,00	97,71	98,92	98,46						

Tablo 3: Finansal Kurumlar Birliği Faktoring Sektörü Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015		101,67	103,59	102,14	101,24	102,04	101,54	101,47	101,82	102,58	101,65	103,08
2016	100,76	102,20	102,46	101,53	101,95	102,11	100,69	101,48	101,78	101,55	102,19	102,37
2017	101,06	102,44	102,22	100,43	101,97	101,96	101,40	102,24	101,85	102,52	103,02	103,20
2018	102,25	102,91	102,77	102,11	102,35	101,79	101,88	99,67	99,51	98,98	100,04	100,35
2019	99,21	99,22	100,00	99,64	99,74	98,40	100,57	98,54	99,85	100,55	100,20	101,41
2020	100,32	100,04	100,54	98,64	97,57	99,40	100,35	99,91	100,54	100,54	100,56	101,60
2021	99,57	99,82	100,85	100,01	98,71	100,70	99,00	99,65	100,90	99,64	101,15	100,96
2022	98,27	99,56	100,33	99,89	99,19	99,61	98,48	98,72	99,90	100,07	101,03	101,30
2023	100,60	100,43	101,12	99,91	100,07	99,54	100,20	100,00	99,98	100,14	100,45	100,68
2024	100,22	100,32	101,21	99,50	100,26	99,21						

Tablo 4: Finansal Kurumlar Birliği Finansal Kiralama Sektörü Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015		100,60	104,58	103,47	102,63	102,54	102,91	101,19	101,95	101,05	101,63	104,06
2016	102,38	102,20	103,96	102,83	103,73	104,46	101,13	101,18	101,33	101,94	102,49	103,76
2017	101,37	103,99	104,43	102,71	103,37	103,50	102,41	102,58	101,50	102,28	102,24	104,08
2018	102,41	103,08	104,47	103,41	101,81	100,69	99,99	96,58	90,70	88,82	94,70	99,23
2019	92,83	94,34	100,00	98,43	98,83	95,88	97,90	95,31	98,30	99,35	99,83	101,53
2020	100,47	101,64	101,63	99,95	97,58	100,29	100,77	100,63	102,27	101,62	102,37	102,09
2021	101,41	101,25	102,89	102,43	100,79	102,02	100,09	101,75	102,57	102,01	103,04	101,62
2022	98,43	100,81	103,17	102,82	100,96	100,73	94,86	96,98	97,86	99,27	100,20	100,22
2023	100,62	100,37	102,24	105,55	101,16	98,59	99,43	100,67	101,36	100,97	100,45	100,02
2024	100,79	101,14	102,49	98,88	100,64	100,35						

Tablo 5: Finansal Kurumlar Birliği Finansman Sektörü Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015		95,37	97,81	97,69	97,15	97,59	97,98	97,63	96,90	97,31	98,42	100,39
2016	95,60	97,52	104,07	104,08	104,59	104,80	103,35	104,59	103,76	104,14	105,17	105,16
2017	102,87	103,36	103,83	103,19	104,12	103,67	103,96	104,47	103,85	104,37	105,30	106,52
2018	103,95	103,70	104,82	104,49	104,60	103,83	103,62	102,70	98,44	97,65	99,52	101,29
2019	98,62	98,38	100,00	99,84	99,81	99,11	98,86	98,86	99,42	100,48	100,57	102,19
2020	99,81	101,43	101,01	97,57	98,91	101,65	102,47	102,38	103,00	102,51	102,30	103,20
2021	100,92	101,22	102,87	100,07	98,77	102,32	100,79	101,71	100,98	101,01	101,54	102,16
2022	100,11	100,14	101,01	100,00	100,33	100,83	98,17	98,07	96,99	97,13	97,69	99,41
2023	97,30	95,52	97,64	97,65	97,23	95,34	95,48	95,32	96,54	95,24	95,98	97,22
2024	95,90	96,04	96,31	94,75	95,87	95,81						

EK 2: Metodoloji

Tablo 6: Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi - Metodoloji

Metodoloji	Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi																										
Çalışmanın Amacı	Ekonominin üretim, satış ve tüketim kanallarında yer alan finansal kiralama, faktoring ve finansman sektörlerine ilişkin göstergelerden hareketle oluşturulan bileşik endeks ile piyasanın izlenmesidir.																										
Verinin Tanımı	Finansal kiralama, faktoring ve finansman sektörlerine ilişkin iktisadi seyrin zaman periyodunda izlenebilmesi amacıyla sözleşme/fatura adedi, tutar ve süre göstergeleridir.																										
Sektörel Kapsam	Finansal kiralama, faktoring ve finansman sektörlerini kapsamaktadır.																										
Zaman Kapsamı	Endeksin temel dönemi 2019 yılı Mart ayı olup; sonuçlara ilişkin istatistikler 2015 yılı Ocak ayından itibaren mevcuttur.																										
Temel Dönem/Yıl	Mart 2019																										
Referans Dönemi	İçinde bulunulan aydır.																										
Ölçü Birimi	Sözleşme/Fatura Adeti – Adet Sözleşme/Fatura Tutarı – TL Sözleşme/Fatura Süresi – Ay																										
Dönemsellik	Verinin toplama sıklığı: Aylık Verinin yayımlama sıklığı: Aylık																										
Zamanlılık	Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi 4 gündür.																										
Yayımlama Takvimi	Her ayın üçüncü haftasındaki çarşamba günü Finansal Kurumlar Birliği internet sayfasında yayımlanarak kamuoyuna duyurulmaktadır.																										
Hesaplama Yöntemi	Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi, finansal kiralama, faktoring ve finansman sektörlerine ilişkin üretim, satış ve tüketim kanallarını gösteren değişkenleri kullanarak oluşturulan ekonomik görünümün zaman içinde meydana gelen değişimini ölçmektedir. Endeksin teorik çerçevesi ortaya konulduktan sonra Ocak 2015-Eylül 2022 dönemini kapsayan veri kümesi analiz edilmiş ardından verinin doğasına uygun olarak 2019 yılı Mart ayı referans dönem olarak belirlenmiş ve izleyen dönemler itibarıyla aylık değişimler izlenmiştir. Endekste yer alan göstergeler ve göstergelere ilişkin ağırlıklar, endeks geliştirme dönemi içinde gerçekleştirilen masa başı araştırma ve uzman görüşü anketlerine dayanmaktadır. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ekonomik Görünüm Endeksi Ana Grupları</th><th>Ağırlıklar</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Finansal Kiralama</td><td></td></tr> <tr> <td>- Sözleşme Adedi</td><td>0,16</td></tr> <tr> <td>- Sözleşme Tutarı (TL)</td><td>0,40</td></tr> <tr> <td>- Sözleşme Vadesi (ay)</td><td>0,44</td></tr> <tr> <td>Faktoring</td><td></td></tr> <tr> <td>- Fatura Adedi</td><td>0,25</td></tr> <tr> <td>- Fatura Tutarı (TL)</td><td>0,28</td></tr> <tr> <td>- Fatura Vadesi (ay)</td><td>0,47</td></tr> <tr> <td>Finansman Şirketleri</td><td></td></tr> <tr> <td>- Sözleşme Adedi</td><td>0,29</td></tr> <tr> <td>- Sözleşme Tutarı (TL)</td><td>0,20</td></tr> <tr> <td>- Sözleşme Vadesi (ay)</td><td>0,51</td></tr> </tbody> </table> Ekonomik Görünüm Endeksi ana grupları eşit önem derecesinde endeks hesaplamasına dahil edilmiş olup; alt bileşenlerin hesaplanmasında ise göstergelerin ağırlıkları uzman görüş anketine dayalı olarak uygulanan Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP) kullanılarak belirlenmiştir. Endekste yer alan göstergelere ilişkin veriler Finansal Kurumlar Birliği tarafından sağlanmakta olup; ham verinin endekse dahil edilebilecek hale getirilmesi için veri düzenlemesi ve kontrolü işlemleri yapılmaktadır. Aylık olarak derlenen veriler kullanılarak takip eden ayın üçüncü haftasındaki çarşamba günü endeks bülteni kamuoyuna duyurulmaktadır.	Ekonomik Görünüm Endeksi Ana Grupları	Ağırlıklar	Finansal Kiralama		- Sözleşme Adedi	0,16	- Sözleşme Tutarı (TL)	0,40	- Sözleşme Vadesi (ay)	0,44	Faktoring		- Fatura Adedi	0,25	- Fatura Tutarı (TL)	0,28	- Fatura Vadesi (ay)	0,47	Finansman Şirketleri		- Sözleşme Adedi	0,29	- Sözleşme Tutarı (TL)	0,20	- Sözleşme Vadesi (ay)	0,51
Ekonomik Görünüm Endeksi Ana Grupları	Ağırlıklar																										
Finansal Kiralama																											
- Sözleşme Adedi	0,16																										
- Sözleşme Tutarı (TL)	0,40																										
- Sözleşme Vadesi (ay)	0,44																										
Faktoring																											
- Fatura Adedi	0,25																										
- Fatura Tutarı (TL)	0,28																										
- Fatura Vadesi (ay)	0,47																										
Finansman Şirketleri																											
- Sözleşme Adedi	0,29																										
- Sözleşme Tutarı (TL)	0,20																										
- Sözleşme Vadesi (ay)	0,51																										

Tablo 7: Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi - Metodoloji

Metodoloji	Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi
<i>Çalışmanın Amacı</i>	Finansal kiralama, faktoring, finansman, varlık yönetim ve tasarruf finansman sektörlerinde karar alıcı ve uzman kişilerin çeşitli makroekonomik değişkenlere ilişkin beklentilerinin izlenmesidir.
<i>Verinin Tanımı</i>	Tüketici enflasyonu, döviz kuru, GSYH büyüme hızı, takipteki kredi oranı ve faiz oranları gibi temel makroekonomik değişkenlere ilişkin kısa ve uzun vadeli beklentilerin izlenmesi amacıyla üretilen göstergelerdir.
<i>Sektörel Kapsam</i>	Katılımcı paneli, Finansal kiralama, faktoring, finansman, varlık yönetim ve tasarruf finansman sektörlerindeki karar alıcı ve uzman kişiler ile profesyonellerden oluşmaktadır.
<i>Zaman Kapsamı</i>	Ekonomik Görünüm Anketi, 2023 yılı Ekim ayından itibaren uygulanmakta olup, sonuçlara ilişkin istatistikler bu tarihten itibaren mevcuttur.
<i>Temel Dönem/Yıl</i>	Ekim 2023
<i>Referans Dönemi</i>	İçinde bulunulan aydır.
<i>Ölçü Birimi</i>	Tüketici Enflasyonu Beklentisi – Yüzde ABD Dolar Kuru Beklentisi – TL Kısa Vadeli Ticari Kredi Faiz Oranı Beklentisi – Yüzde Sektör Ortalama Faiz Oranı Beklentisi – Yüzde GSYH Büyüme Beklentisi – Yüzde İşlem Hacmi Beklentisi – Kategorik Takipteki Kredi Oranı Beklentisi – Kategorik Tahsilat Değişimi Beklentisi – Kategorik Genel Gidişat Beklentisi – Kategorik
<i>Dönemsellik</i>	Verinin toplama sıklığı: Aylık Verinin yayımlama sıklığı: Aylık
<i>Zamanlılık</i>	Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi 7 gündür.
<i>Yayımlama Takvimi</i>	Her ayın üçüncü haftasındaki çarşamba günü Finansal Kurumlar Birliği internet sayfasında yayımlanarak kamuoyuna duyurulmaktadır.
<i>Hesaplama Yöntemi</i>	Ekonomik Görünüm Anketine ilişkin veri analizi gerçekleştirilirken tanımlayıcı istatistikler kullanılarak veri kümesi özetlenmektedir. Bu aşamada verinin ölçüm düzeyi ve frekans dağılımı göz önüne alınarak uygun merkezi eğilim ölçüsü hesaplanmaktadır. Diğer bir ifadeyle veriyi tek başına temsil eden değeri hesaplayabilmek için uygun ortalama seçimi yapılmaktadır. Bu süreçte veri kümesindeki aykırı ya da uç değerler analiz edilerek, aykırı (outlier) ¹ veya uç değerler (extreme outlier) ² çıkarılarak hesaplanan ortalamalar ile budanmış ortalamalar (trimmed mean) ³ gibi istatistikler arasından en uygunu tercih edilmektedir.

¹ Aykırı (Outlier) Değer: Tukey's Hinges yöntemine göre hesaplanan Q1: Alt Kartil, Q3: Üst Kartil olmak üzere; $Q1 - 1.5 \cdot (Q3 - Q1)$ 'den küçük ve $Q3 + 1.5 \cdot (Q3 - Q1)$ 'den büyük değeler aykırı değeler olarak kabul edilmektedir.

² Uç (Extreme Outlier) Değer: Tukey's Hinges yöntemine göre hesaplanan Q1: Alt Kartil, Q3: Üst Kartil olmak üzere; $Q1 - 3 \cdot (Q3 - Q1)$ 'den küçük ve $Q3 + 3 \cdot (Q3 - Q1)$ 'den büyük değeler uç değeler olarak kabul edilmektedir.

³ Budanmış Ortalama (Trimmed Mean): Belirli bir yüzde oranındaki en yüksek ve en düşük değelerin veri dizisinden çıkarılması sonrasında hesaplanan aritmetik ortalamadır.

EK 3: Anket Formu

Tablo 8: Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi Özet Sonuçları

Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi			
	Aylık Enflasyon	Yıllık Enflasyon	
Tüketici enflasyonu beklentiniz nedir? (%)	Cari Ay Sonu	Cari Yıl Sonu (Ocak-Aralık)	Gelecek Yıl Sonu (Ocak-Aralık)
	2,96	50,26	35,39
Bankalararası döviz piyasası ABD Dolar kuru beklentiniz nedir? (TL)	Cari Ay Sonu	Cari Yıl Sonu (Ocak-Aralık)	Gelecek Yıl Sonu (Ocak-Aralık)
	32,97	38,31	45,31
Yıllık GSYH büyüme beklentiniz nedir?(%)		Cari Yıl Sonu (Ocak-Aralık)	Gelecek Yıl Sonu (Ocak-Aralık)
		3,60	3,76
Kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentiniz nedir?	3 Ay Sonrası		
	54,87		
Sektörünüzdeki ortalama faiz oranı beklentiniz nedir?	3 Ay Sonrası		
	62,14		
Sektörünüzdeki işlem hacmi (önceki 3 aylık döneme kıyasla beklentiniz nedir?	3 Ay Sonrası		
	Artacak	Aynı	Azalacak
	39%	47%	14%
Takipteki kredi oranı (NPL) değişimi hakkında beklentiniz nedir?	3 Ay Sonrası		
	Artacak	Aynı	Azalacak
	74%	25%	1%
Sektörünüzdeki tahsilat değişimi hakkında beklentiniz nedir?	3 Ay Sonrası		
	Artacak	Aynı	Azalacak
	17%	45%	38%
Sektörünüzdeki genel gidişat hakkında (önceki 3 aylık döneme kıyasla) beklentiniz nedir?	3 Ay Sonrası		
	Daha İyimser	Aynı	Daha Kötümser
	23%	58%	19%

- Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi ve Beklenti Anketi İstatistikleri Projesi 2022 yılı Mart ayından itibaren İstanbul Üniversitesi ile Finansal Kurumlar Birliği tarafından yürütölmektedir.
- Beklenti anketi sonuçları, katılımcıların değerdendirmeleri esas alınarak hesaplanmakta olup, Finansal Kurumlar Birliği'nin görüş ve tahminlerini yansıtmamaktadır.
- Endeks sonuçları, Merkezi Fatura Kaydı Sistemi'nde (MFKS) ile Finansal Kiralama Sözleşme Tescil Sisteminde (FKSTS) yer alan ve FKB bünyesinde derlenen verilerin kullanıldığı akademik bir araştırmanın ürünü olup, Finansal Kurumlar Birliği'nin görüş ve tahminlerini yansıtmamaktadır.